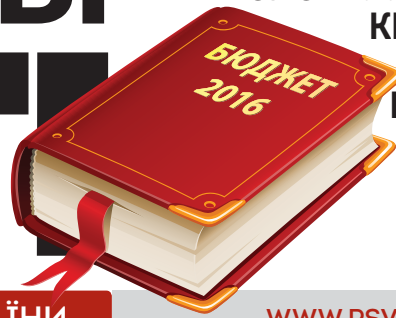

ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ

№ 49 (823)
10.12.2015

НІЧНА ВАРТА:
ГОЛОВНИЙ КОШТОРИС
КРАЇНИ ЗНОВУ
СПРОБУЮТЬ
ПРОТИСНУТИ
ПІД РАНОК?

3

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

WWW.PSV.ORG.UA

**ПРОФСПІЛКИ ТА
РОБОТОДАВЦІ ПІДПИСАЛИ
МЕМОРАНДУМ**

ЩОДО
МОДЕРНІЗАЦІЇ
УКРАЇНИ

4

**ГОЛОВА ФПУ
ГРИГОРІЙ
ОСОВИЙ:**

ЛЮДИНА – НАЙВИЩА
ЦІННІСТЬ КОЖНОЇ
ДЕРЖАВИ

5

**КАТАЛІЗАТОРИ
ПОЗИТИВНИХ
ЗМІН**
ХІМІКИ
ПРОДОВЖУЮТЬ
ІНВЕСТПРОЕКТИ

11

ПРАВА ЛЮДИНИ

10 ГРУДНЯ – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ
ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ.

ЯК ДОТРИМУЮТЬСЯ ЦИХ ПРАВ
В УКРАЇНІ – ЧИТАЙТЕ У СПЕЦВИПУСКУ
«ПВ»

5 - 11

ПЕТИЦІЇ

**ЩОМІСЯЦЯ ДЕРЖАВА КРАДЕ
У СТУДЕНТА 505 ГРИВЕНЬ**

12

КОМУ ВІЙНА, КОМУ МАТІНКА

УКРАЇНА – СЕРЕД ЛІДЕРІВ ЗА РІВНЕМ КОРУПЦІЇ В ОБОРОННІЙ СФЕРІ

Міжнародна антикорупційна мережа Transparency International провела дослідження щодо рівня корупції в оборонній сфері країн-членів НАТО та партнерів альянсу. Результати моніторингу вже оприлюднили. Україна – в низці лідерів корупції. Фахівці зробили висновок про високий її рівень у військових установах. Відтак міжнародна антикорупційна мережа закликає Міноборони захистити війська від корупції та підвищити військову ефективність. І вкотре попередила, що потурання корупції і надалі становитиме небезпеку національній обороні та довірі суспільства до Уряду.

Антикорупційний індекс оборони класифікує країни за шкалою від А (дуже низький ризик корупції) до F (критичний ризик). Україна потрапила до групи D з дуже високим ризиком корупції. Тобто перебуває в критичній точці, але ще не перетнула межу. Якщо Міністерство оборони вико-

нає антикорупційні зобов'язання, військовослужбовці зможуть активніше захищати свій народ.

Якщо через корупцію українські солдати не отримують вчасно грошей або повинні купувати оснащення за власний кошт, це однозначно призводить до руйнації військової ефективності, сприяє демотивації. Про це можуть розповісти самі військовослужбовці, які перебувають на лінії розмежування. Однак їхні повідомлення чи скарги рідко доходять до керівництва Міноборони.

Ретельне й об'єктивне дослідження визначило сферу закупівель як найбільш ризиковану в українському секторі оборони. Витрати в ньому стрибнули на 20% у 2014 році, а цього року подвоїлися, однак уся інформація ретельно приховується. Військовий бюджет не публікується на урядових сайтах, навіть депутатам не вдається дізнатися про реальні обсяги воєнних витрат. Тож здійснювати контроль за витратами

«на військові цілі» вкрай проблематично, а запобігати зловживанням і поготів. І тут, кажуть міжнародні експерти, є над чим працювати. Якщо зважити на ту обставину, що конфлікт на Донбасі не вдається загасити, в царині оборони слід навести порядок. І з допомогою досліджень також.

Голова правління Transparency International Україна Андрій Марусов зазначає, що заслуговують на всіляку підтримку ті реформи, які Міністерство оборони України вже запроваджує попри шалений спротив чиновників різних рівнів. Зокрема, це перехід на систему електронних закупівель proZorro, а також ціла низка проектів, започаткованих Офісом реформ при міністерстві. Деякі з них мають значний антикорупційний потенціал, проте його реалізація на практиці потребуватиме часу та наполегливих зусиль з боку міністерства, громадських організацій, волонтерів та міжнародних партнерів.

“ **Андрій МАРУСОВ,**
голова правління Transparency International Україна:

«Заслуговують на всіляку підтримку ті реформи, які Міністерство оборони України вже запроваджує попри шалений спротив чиновників різних рівнів. Деякі з них мають значний антикорупційний потенціал, проте його реалізація на практиці потребуватиме часу та наполегливих зусиль».

ЗА КРОК ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО РИНКУ

Формально зона вільної торгівлі запускається у січні 2016 року. Однак, зважаючи на те, що торгівля з Росією практично паралізована, Україна ще рік тому почала адаптувати своє законодавство до стандартів ЄС. От тільки динаміка цього процесу, як завжди, надто млява й повільна. Про ЗВТ більше дбають громадські активісти, а не міністерства і парламент. Щоби дотягнутись до стандартів Європейського Союзу, українському парламенту потрібно працювати в посиленому режимі. Та про інтенсивність такої діяльності мова взагалі не йде. Приміром, наразі у Верховній Раді перебувають більше 10 євроінтеграційних законів від АПК, однак їх розгляд депутати поки що не розпочинали. Народні обранці взагалі по кілька разів поспіль знімають з порядку денного закон, що стосується запровадження зони вільної торгівлі. Окрім інертності депутатами загалу, є ще одна причина, чому процес гальмується. На переконання експертів, має бути відповідальна особа, яка б керувала проце-

сом. Для цього, стверджують економічні аналітики, слід було б відновити посаду віцеспікера з питань євроінтеграції. Це був би урядовий уповноважений з європейського вектора.

Цілком очевидно, що конкурентоспроможність українських товарів на ринку Єврозою багато в чому залежатиме від роботи Верховної Ради, тобто від ухвалення потрібних законів. А бажання самих виробників працювати в умовах цивільного ринку – на другому місці. Український бізнес уже працює на європейському ринку, хоч ми ще далекі від виконання всіх його умов. До слова, усі товари, на які Європа надала квоти, активно й успішно продаються.

Повноцінна робота зони вільної торгівлі – реальна можливість для України. І в тому, що ЗВТ запровадимо, впевнений керівник торгово-економічного відділу Представництва ЄС в Україні Ніколас Бердж: «ЄС гарантує, що угода про ЗВТ буде діяти. Ми будемо підтримувати реформи, але ми не повинні перебільшувати миттєві економічні зрушення. Для масштабних змін потрібно від 5 до 10 років».

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

В'ячеслав БИКО-ВЕЦЬ, економічний експерт:

«Все можна виправити, бізнес готовий сприяти тому, щоб відбувалися потрібні процеси, але, на жаль, влада не готова до відповідних кроків. Передусім це стосується питань технічного регулювання, дозвільної системи, корупції, роботи митниці, податкової системи».

Любов АКУЛЕНКО, координатор інформаційної кампанії «Сильніші разом!»:

«Ми й надалі будемо об'єднувати зусилля громадськості та влади для ефективного виконання Угоди про асоціацію та ЗВТ. Я б хотіла, щоб наші урядовці та парламентарі системно працювали над цим, а наша країна ставала багатшою та дійсно європейською!».

Вероніка МОВЧАН, директор з наукової роботи Інституту економічних досліджень та політичних консультацій:

«Зміни, які передбачає зона вільної торгівлі, а саме гармонізація українського законодавства з європейським, спільні стандарти якості, спрощення процедур торгівлі, будуть значно вигіднішими для української економіки».

ПОЧІМ КІТ У МІШКУ?

Яка податкова реформа очікує Україну, навіть експертам пояснити важко. Адже важливий для держави документ традиційно планують ухвалити в авральному порядку, без широкого обговорення та належної експертизи. Це, як завжди, буде кіт у мішку, бо за зміни до Податкового кодексу депутатам, ймовірно, доведеться голосувати пакетом. Такий варіант насторожує українців, адже вони так і не дізнаються, які підводні камені містить законопроект. З іншого боку, якщо голосування пакетом не відбудеться, то ані бюджет, ані Податковий кодекс цього року не затвердять. А отже, проігнорують вимоги МВФ.

Експерти стверджують, що в запропонованому Мінфіном проекті Податкового кодексу немає істотних змін. «Справді, було внесено поправки в деякі статті, але це не реформа. Немає моментів, які забезпечать економіці вихід із кризи, а податкове навантаження в цьому варіанті Податкового кодексу збільшено», – вважає експерт Реанімаційного пакета реформ Ілля Несходовський. Тим часом аналітики все-таки побачили кілька неприємних «сюрпризів» для українців. Загорнуті вони в традиційну оболонку у вигляді подорожчання деяких товарів. Приміром, Мінфін пропонує скасувати нинішні пільги з ПДВ. Такі зміни неминуче призведуть до подорожчання ліків та дитячого харчування одразу на 20%.

Остаточного варіанта законопроекту, як з'ясувалося, просто не існує. Є урядовий, є альтернативний, але конкретного, за який би депутати віддали свій голос, немає. Той, який розробляли у Міністерстві фінансів, створювався у режимі підвищеної секретності, кажуть експерти. Навіть не всі міністри Уряду з ним ознайомлені. То що казати про широкую громаду? Урядові, презентуючи Податковий кодекс, відбуваються загальними фразами: олігархи і великий бізнес не зможуть ухилитися від сплати «окремих» податків, тож збільшуватимуть надходження до бюджету. В Уряді сподіваються, що роботодавці одразу виведуть зарплати з тіні. Водночас, наголошують автори змін до Кодексу, податкове навантаження на малий бізнес зменшиться. Десь ми вже це чули.

КОМЕНТАР

Григорій ОСОВИЙ, Голова Федерації профспілок України:
«Профспілки критично оцінюють проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо встановлення індикативної заробітної плати та стимулювання виходу з тіні обчислення та нарахування заробітних плат». Ми проти внесення такого поняття, як «індикативна заробітна плата», розмір якої розраховується залежно від розміру середньої заробітної плати у відповідній галузі економіки за попередній рік.

Не можемо погодитися і з запровадженням запропонованого законопроектом механізму сплати єдиного соціального внеску на загальнооб'язкове соціальне страхування та податку з доходів фізичних осіб з індикативної заробітної плати виключно за рахунок працівника. Ми переконані, що стягнення податків та внесків із віртуальної, а не фактично нарахованої заробітної плати, протизаконно та призведе до зниження реальних доходів працівника».

НІЧНА ВАРТА

ГОЛОВНИЙ КОШТОРИС КРАЇНИ ЗНОВУ ПРОТИСНУТЬ ПІД РАНОК?

Сценарій бюджетної ночі, швидше за все, і нині не знає змін. Наразі причиною неквапливості Мінфіну щодо затвердження головного фінансового документа країни на 2016 рік стали перипетії довкола реформи податкової системи. Презентований Урядом Податковий кодекс не узгоджено з жодним комітетом Верховної Ради. До нього – купа претензій у всіх без винятку фракцій. Однак на основі цього неіснуючого документа і розраховано бюджет. Уряд проігнорував той факт, що будь-які зміни до Податкового кодексу автоматично призведуть до змін у кошторисі держави. Відтак експерти переконані, що бюджет, який презентував Арсеній Яценюк, – це набір випадкових чисел. Затверджувати бюджет депутати будуть, очевидно, в останню ніч року, аби не порушувати традицію.

Упродовж 2015 року країна так і не побачила бодай найменших зусиль, спрямованих на пошук неефективних витрат бюджету. Інвентаризація державних витрат так і залишилася таємницею за сімома замками, а обіцянки публічно довести їх неефективність – декларацією. Тож сподіватися, що Уряд проаналізував, де і як слід скоротити витрати, аби зменшити навантаження на платників податків, – марно.

Марні надії і на те, що бюджет на наступний рік буде соціально орієнтований. В умовах економічного спаду й стрімкого зниження ділової активності годі очікувати соціального бюджету. Сподіватися на «бюджет

зростання» без структурних і комплексних реформ – це з галузі фантастики. Аналітики сходяться на думці, що чиновники опираються будь-яким реформам, бо не зацікавлені у скороченні своїх витрат. І через це пропагують свою філософію: в умовах, в яких опинилася Україна, держава не може дозволити собі бюджет, спрямований на підвищення добробуту за рахунок рівня зростання соціальних виплат, пільг і гарантій. Тож поліпшення життя українських громадян у нинішньому варіанті бюджету не передбачено. А на питання, у якій сфері народного госпо-

дарства не провалено політику Уряду, відповіді практично нічого.

Ось тільки один приклад: наступного року соціальні стандарти, якщо вірити Мінфіну, зростуть на 12,5%. Але ж ціни впродовж двох років зросли практично удвічі, а наступного ціни точно зростуть на третину, однак Уряд вперто декларує індексацію зарплат і пенсій на 12,5%.

Загалом бюджет України перетворився із винятково фінансового документа в політичний. Та це теж традиційно для української влади.

Доходи

Держбюджету-2016 встановлено на рівні 598,2 млрд грн. На 2015 рік вони були передбачені на рівні 502,3 млрд грн, на 2014-й – 498,9 млрд грн.

Витрати

На 2016 рік заплановано на рівні 673,9 млрд грн. У 2015 році цей показник становив 566,9 млрд грн, у 2014-му – 562,9 млрд грн.

Граничний обсяг дефіциту бюджету

Україні розраховано в сумі 83,7 млрд грн, або 4% ВВП. Обсяг дефіциту на 2015 рік планувався на рівні 75,8 млрд грн (3,6% ВВП), на 2014-й – 59,5 млрд грн (3,6%).

АННА ДЕРЕВ'ЯНКО, ВИКОНАВЧИЙ ДИРЕКТОР ЄВРОПЕЙСЬКОЇ БІЗНЕС-АСОЦІАЦІЇ:

«Оптимізм Мінфіну стосовно валютного курсу зрозумілий. Рівень інфляції 12% цілком відповідає рівню підвищення соціальних стандартів. Рівень зростання ВВП може сягнути до прогнозованого Мінфіном. Але тільки за умови здійснення очікуваних реформ, повернення капіталу в Україну, консервації ситуації на сході і продовження співпраці з МВФ».

КОМЕНТАР

ПОВІДОМЛЕННЯ

VII з'їзд Федерації профспілок України відбудеться 24 березня 2016 року о 10.00 у приміщенні Міжнародного центру культури і мистецтв профспілок (м. Київ, вул. Інститутська, 1).

**ДЕПАРТАМЕНТ ПРОФСПІЛКОВОГО РУХУ
ТА ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКИМИ
ОРГАНІЗАЦІЯМИ АПАРАТУ ФПУ**

ОФІЦІЙНО

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВИ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ З НАГОДИ ДНЯ ВШАНУВАННЯ УЧАСНИКІВ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС

Шановні ліквідатори аварії на Чорнобильській АЕС, члени ваших родин!

14 грудня ми вшановуємо подвиг героїв, які захистили людство від радіаційної загрози, спричиненої вибухом на четвертому енергоблоці Чорнобильської АЕС

26 квітня 1986 року. Ця пам'ятна дата була затверджена Указом Президента України в листопаді 2006 року. Сьогодні Чорнобиль для нас – це майже 3,5 млн постраждалих від катастрофи та її наслідків. Це майже 10% території, що зазнала прямого радіаційного ураження. Це 160 тис. людей із 129 населених пунктів, яким довелося залишити рідні домівки і переїхати в інші місця.

Чорнобиль – не лише велика трагедія, а й символ безмежної мужності багатьох тисяч наших земляків. Чорнобильська катастрофа – завдяки самопожертві ліквідаторів аварії – стала символом жертвості в ім'я Батьківщини, в ім'я мільйонів людей та прийдешніх поколінь. Глибоко вдячні всім, хто пішов тоді в ядерний вогонь, щоб зупинити ланцюгову реакцію смерті. Хай залишаться в минулому й ніколи не повторяться жах Чорнобильської катастрофи, а пам'ять про ті події навчить нас цінувати мир, спокій і процвітання. Розв'язання проблем, породжених наймасштабнішою в історії людства техногенною аварією, постійно потребує мобілізації зусиль держави, науковців, громадськості та міжнародної спільноти.

Профспілки постійно співпрацюють з громадськими організаціями чорнобильців, беруть участь та організують відповідні заходи, під час яких порушуються питання щодо шляхів вирішення основних трудових і соціальних проблем ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС та членів їх родин. Окремі профспілкові пропозиції знайшли своє відображення в урядових законопроектах.

Вшановуючи цей День, висловлюємо глибоку вдячність мужнім учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і тим, хто нині продовжує виконувати складні й відповідальні завдання на станції та в зоні відчуження.

Бажаємо вам, вашим рідним та близьким міцного здоров'я, життєвої енергії, сімейного замишу, щастя, миру, добра й злагоди. Хай завжди зіграє й надихає вас людська подяка за ваші добрі справи.

Вічна пам'ять тим, чие життя передчасно обірвало трагедія.

Людська шана та вдячність героям-ліквідаторам!
З глибокою повагою і вдячністю,

Григорій ОСОВИЙ,

Голова Федерації профспілок України

«ВІД КРИЗИ ДО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ»: ПРОФСПІЛКИ ПІДПИСАЛИ МЕМОРАНДУМ З РОБОТОДАВЦЯМИ

2 грудня на Х з'їзді Федерації роботодавців України, що проходив під гаслом «Відродимо Україну разом!», було підписано Меморандум між сторонами профспілок і роботодавців щодо реалізації Плану модернізації України «Від кризи до економічного зростання».

ДОКУМЕНТ

Свої підписи під документом поставили Голова Спільного представницького органу об'єднань профспілок та Федерації профспілок України Григорій Осовий і перший заступник голови СПО сторони роботодавців, заступник голови Ради Федерації роботодавців України Олексій Мірошніченко. Сторони, зокрема, домовилися створити комітет для реалізації плану модернізації, а також запросити до роботи в ньому представників органів влади, науковців і експертів.

Участь у заході взяли понад 200 представників впливового українського бізнесу, провідні європейські та українські політики й експерти, а також керівники бізнес-об'єднань інших країн, лідери всеукраїнських галузевих профспілок. Меморандум був розроблений у тісній співпраці Агентства модернізації України, міжнародних і вітчизняних експертів, науковців та соціальних партнерів – організацій профспілок і роботодавців.

Документ складається з трьох частин:

– Програми модернізації України на 20 років – бачення європейських та українських експертів реформ у семи сферах: протидія корупції, охорона здоров'я, економіка, оподаткування та фінанси, євро-

інтеграція, конституційне право та дотримання законів.

– Цілей реформ на 10 років, які визначили роботодавці та профспілки спільно з українськими вченими й Агентством модернізації України, в роботі якого взяли участь експерти з Австрії, Німеччини, Франції, Польщі, Великобританії, Швейцарії.

– Покрокового Плану модернізації України на найближчі 5 років, який склали українські роботодавці спільно з профспілками та провідними українськими науковцями. Як підкреслюється в документі, Меморандум є також посланням для інших суб'єктів громадянського суспільства щодо необхідності їх більш активної участі у формуванні державної економічної та соціальної політики, реалізації свого невід'ємного права вимагати від влади виконувати свою функцію обслуговування суспільства, громадян і створення умов для забезпечення їхнього добробуту.

Сторони переконані, що лише доклавши спільних зусиль і орієнтуючись на визначену в Плані модернізації модель структурної перебудови економіки та її інвестиційного зростання, вдасться забезпечити якнайшорший вихід з глибинної кри-

**РІВЕНЬ СЕРЕДНЬОЇ
ЗАРПЛАТИ:**

80\$	850\$	950\$
Україна	Туреччина	Польща

зи, появу нових робочих місць, розвиток національного товаровиробництва, підвищення рівня доходів громадян і внутрішнього споживання вітчизняної продукції, що є ключовою запорукою добробуту та соціального миру в країні.

У рамках проведення з'їзду відбулися дискусійні панелі, в центрі уваги яких були питання європейського й українського бачення варіантів для виходу української економіки із затяжного кризового стану. Перед присутніми виступили заступники голови ФРУ Дмитро Олійник та Олексій Мірошніченко, Голова ФПУ Григорій Осовий.

Учасники дискусій обговорили нову економічну політику та шляхи, які дозволять покінчити з деіндустріалізацією в Україні, зупинити падіння виробництва і, як наслідок, підвищити добробут українського населення.

Тетяна РУБАН, «ПВ»

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Григорій ОСОВИЙ,
Голова Федерації профспілок України:

«Ми впевнені, що тільки спільними зусиллями соціальних партнерів можна і треба забезпечувати стабільний соціально-економічний розвиток країни, гідний рівень життя та праці її громадян, надійний захист законних прав та інтересів людини праці».

Дмитро ОЛІЙНИК,
заступник голови Федерації роботодавців України:

«Україна продовжує залишатися експортером робочої сили й імпорттером кредитів. 8 млн українців сьогодні хочуть емігрувати, зростання економіки в найближчі 10 років відбуватиметься, найімовірніше, на рівні 2–3%. Ми маємо шанс змінити ситуацію».

Міхаель ШПІНДЕ-ЛЕГГЕР,
президент Агентства модернізації України:

«Україна потребує термінових економічних реформ. Якщо реформи не провести негайно, інвестицій в економіку України взагалі не буде, бо не буде довіри європейських інвесторів. А без фундаментальних змін самі українці втратять віру в країну».

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ:

«ЛЮДИНА, ЇЇ ЖИТТЯ І ГІДНІСТЬ, ПРАВА ТА СВОБОДИ Є НАЙВИЩОЮ ЦІННІСТЮ КОЖНОЇ ДЕРЖАВИ»

10 грудня весь світ відзначає Міжнародний день захисту прав людини. Цей день встановлено Генеральною Асамблеєю ООН в 1950 році на честь прийняття 10 грудня 1948 року Загальної декларації з прав людини – першого в світі документа, що сформулював положення про права людини. Про те, що означає цей день для національного профспілкового руху, «ПВ» розповів Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий.

ІНТЕРВ'Ю

– Григорію Васильовичу, які особливості цьогорічного відзначення Міжнародного дня захисту прав людини?

– Цього року День захисту прав людини знаменує собою, за визначенням ООН, початок річної кампанії «Наші права. Наші свободи. Завжди», присвяченої 50-річчю двох пактів у галузі прав людини, – Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права та Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, що були прийняті Генеральною Асамблеєю ООН 16 грудня 1966 року. Кампанія покликана поширювати знання про невід'ємність прав громадян усього світу, інформацію про ці міжнародні договори, звертається до вічних тем прав і свобод та важливості подальшої роботи щодо їх забезпечення. Вона приділяє основну увагу темі прав і свобод: свободи слова та віросповідання, свободи від злиднів і страху, що є актуальним сьогодні так само, як і тоді, коли ці договори були прийняті.

Цей день є нагадуванням про те, що людина, її життя і гідність, права та свободи є найвищою цінністю кожної держави.

– Права людини у сфері праці є одним з фундаментальних прав, на захисті яких стоять профспілки. Як вони реалізують в українських реаліях?

– Так, дійсно право людини на працю є конституційним правом і забезпечує можли-

вість доступу громадян до джерел задоволення потреб для себе і своєї сім'ї, самореалізації та самовираження. В Україні ще з часів здобуття незалежності існують серйозні проблеми із забезпеченням цього права, оскільки дії держави в цьому напрямі носять переважно ситуативний характер і не змогли вирішити давно накопичені проблеми у трудовій сфері. Ситуація загострилася новими викликами 2014 року, до яких, насамперед, слід віднести велику кількість внутрішньо переміщених осіб, які залишилися без постійного місця проживання, роботи та стабільної заробітної плати.

Гострими залишаються проблеми із забезпеченням гідних умов праці як у приватному секторі економіки, так і в бюджетній сфері, де роботодавцем є держава. Зарплата перестала займати основне місце в структурі доходів українців, реальна заробітна плата скоротилася за останні два роки на 30%, її рівень не дає змоги забезпечити навіть мінімальні потреби. Заборгованість із зарплати становить майже 2 млрд грн, ще нагальнішою проблемою є втрата майже 2 млн робочих місць. Не гарантується на практиці дотримання права на здорові та безпечні умови праці, враховуючи зношене технологічне обладнання, застарілий список професійних захворювань й особливо – поширену практику нелегального працевлаштування. Обурення людей викликала ліквідація з ініціативи Уряду санаторно-курортного лікування та оздоровлення дітей у системі соціального страхування.

– Яку саме роль у цих процесах відіграють профспілки?

– Федерація профспілок України як найчисельніше профспілкове об'єднання країни в межах своїх повноважень веде постійну боротьбу за гарантовані і забезпечені трудові права громадян на всіх рівнях. Задля захисту прав та інтересів трудящих представники ФПУ активно долучаються до конституційного процесу: у 2012–2013 роках – у складі Комісії з питань прав, свобод та обов'язків людини і громадянина Конституційної Асамблеї; з 2015 року – як експерти та спостерігачі в робочій групі з під-

готовки змін до розділу II «Права, свободи та обов'язки людини і громадянина» Основного Закону вже в Конституційній комісії.

У 2015 році представники ФПУ відстоювали права людини праці у складі робочих груп з розробки Національної стратегії у сфері прав людини та Плану дій щодо її реалізації, що здійснювалася згідно з указами Президента України.

З 2006 року ФПУ співпрацює з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини: в рамках укладеного Меморандуму проводяться спільні з регіональними представниками Уповноваженого перевірки додержання права на працю, круглі столи та семінари; інформацію про здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про працю ФПУ та її членські організації включають до щорічних і спеціальних тематичних доповідей Уповноваженого.

З метою організації захисту конституційних прав членів профспілок та ветеранів праці ФПУ також налагоджується співпраця з Координаційним центром з надання правової допомоги, регіональними та місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги малозабезпеченим верствам населення, створеними на виконання закону України про безоплатну правову допомогу.

Слід зазначити, що безоплатна правова допомога трудящим постійно надається працівниками правових служб апарату ФПУ та її членських організацій. Протягом 2014–2015 років під час особистого прийому та виїзного консультування надано консультацій 339868 членам профспілок та 95823 профспілковим організаціям, складено 8733 позовні заяви про порушення трудових прав. Задоволено на користь працівників 4804 судові рішення, частина з яких стосувалися невиплати заробітної плати, присуджено до стягнення понад 30 млн грн.

ФПУ та її членські організації постійно співпрацюють з Державною службою України з питань праці та її територіальними органами. В усіх областях підписані угоди про взаємодію з територіальними органами Держпраці. В рамках виконан-

ня Угоди про співпрацю між ФПУ та Держпраці України правовими інспекторами праці профспілок спільно з державними інспекторами праці у 2014 році здійснено 1298, а в першому півріччі 2015-го – 480 перевірок додержання законодавства про працю. За зверненнями профспілок до територіальних органів Держпраці було усунуто 581 порушення в 2014 році, а за перше півріччя 2015-го – 184 порушення.

За участі профспілкових технічних інспекторів праці знято безпідставні звинувачення з потерпілих у 275 випадках, а у 126 випадках профспілки домоглися прийняття рішення про зв'язок цих випадків з виробництвом та виплату потерпілим належних відшкодувань.

ФПУ й надалі наполегливо та безкомпромісно відстоюватиме права і свободи людини.

– Річниця Декларації – це ще одна нагода не лише підбити підсумки, а й зазирнути в майбутнє. Як у Вас очікуванню щодо забезпечення владою законних прав та інтересів українців?

– Події Революції гідності, коли люди виступили проти несправедливості та системного наступу держави на права й основні свободи громадян, засвідчили незворотне

прагнення українського народу до побудови правової та демократичної держави, в якій гарантуються та забезпечуються права і свободи людини. Ми розраховуємо, що затверджена Главою держави 25 серпня ц. р. Національна стратегія у сфері прав людини мобілізує зусилля влади та сприятиме об'єднанню суспільства довкола розуміння цінності прав і свобод людини, а також сподіваємося на створення дієвого механізму захисту в Україні прав і свобод людини праці при прийнятті рішень органами державної влади й органами місцевого самоврядування, вирішення системних проблем у зазначеній сфері.

Для профспілок, всіх трудящих непересічною подією є робота над проектом Трудового кодексу. Це, так би мовити, наша Трудова Конституція, в якій маємо відновити чинні права та гарантії для працівників, не допустити послаблення повноважень профспілок у захисті людини праці. Така робота наразі ведеться нашими представниками в складі парламентської робочої групи. І зазвичай, зоною підвищеної уваги профспілок є проект Держбюджету країни на 2016 рік, до нього у нас також чимало застережень і пропозицій.

**Розмовляв
ЮРІЙ
РАБОТА**

“

Права людини – це те, що формує нас як свідомих, активних і відповідальних громадян своєї держави. Вони є принципами, на фундаменті яких ми зводимо високу будівлю людської гідності. Щиро вірю, що цей фундамент верховенства і поваги до прав людини в Україні, зрештою, стане міцним і непорушним.

НЕМІНІМАЛЬНИЙ ПАРАДОКС

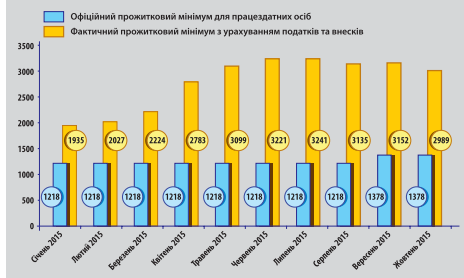
Вкрай актуальною є проблема невідповідності розміру базового державного стандарту – прожиткового мінімуму реальним мінімальним потребам забезпечення особи внаслідок порушення норм Законів України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», «Про прожитковий мінімум».

РОЗБІЖНОСТІ

Офіційна величина прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановлена на жовтень 2015 року статтею 7 ЗУ «Про Державний бюджет України на 2015 рік», занижена порівняно з фактичним розміром прожитко-

вого мінімуму, скоригованим на ПДФО, на 1610 грн, або 116,9%. Величина прожиткового мінімуму не враховує низку життєво необхідних витрат: на житло, освіту, оздоровлення, утримання дітей у дошкільних навчальних закладах, платні медичні послуги, сплату обов'язкових податків і зборів тощо.

Динаміка розмірів офіційно встановленого та фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб з урахуванням податків та внесків у 2015 році

Другий рік триває робота міжвідомчої робочої групи з удосконалення методології визначення прожиткового мінімуму при Мінсоцполітики України, проте, на жаль, консенсусу й досі не досягнуто. Останній варіант запропонованою Міністерством методології визначення прожиткового мінімуму (відповідно до розробленого Мінсоцполітики законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про прожитковий мінімум») не підтриманий профспілками, оскільки

його застосування призведе до заниження розміру прожиткового мінімуму на 30%. З метою удосконалення методики визначення прожиткового мінімуму профспілками був напрацьований власний законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про прожитковий мінімум», який на сьогодні опрацьовується у відповідних комітетах Верховної Ради (реєстр. № 2238 від 25.02.2015, автори – народний депутат Сергій Каплін і заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк).

ДОВІДКОВО

На виконання рішення примирної комісії з розгляду колективного трудового спору (конфлікту) між СПО репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні та Кабінетом, доручень Уряду, протягом серпня – листопада тривала робота експертної комісії щодо проведення науково-громадської експертизи наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг для встановлення прожиткового мінімуму. Під час засідань експертної комісії профспілкова сторона домогалася приведення продовольчого кошика у відповідність до чинного законодавства України та міжнародних стандартів. На сьогодні Міністерство економічного розвитку та торгівлі України готує відповідний проект постанови Уряду про затвердження оновлених наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг для встановлення прожиткового мінімуму, що були схвалені більшістю голосів членів експертної комісії.

НЕСПРАВЕДЛИВІСТЬ

Непродумані структурні реформи призвели до катастрофічного падіння рівня життя працівників та їхніх сімей внаслідок стрімкого знецінення трудових доходів і зощаджень, зростання цін і тарифів, девальвації гривні.

Загалом по Україні за останні два роки, незважаючи на зростання номінальної заробітної плати з 3619 грн у грудні 2013 року до 4532 грн у жовтні 2015-го, рівень реальної середньої заробітної плати знизився на 28%, а заборгованість із зарплати зросла до 2 млрд грн. Не вирішується проблема невідповідності розміру основної державної соціальної гарантії – мінімальної заробітної плати потребам забезпечення працюючих осіб.

Мінімальна заробітна плата станом на жовтень 2015 року була на 1611 грн нижче розміру розрахованого Мінсоцполітики фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб, збільшеного на суму податків, обов'язкових внесків і зборів (2989 грн). При цьому індекс реальної мінімальної заробітної плати за період грудня 2013 – жовтня 2015 років внаслідок інфляції становив 64,9%.

В оприлюдненому Мінфіном України проекті державного бюджету на 2016 рік мінімальну заробітну плату в місячному розмірі пропонується залишити на

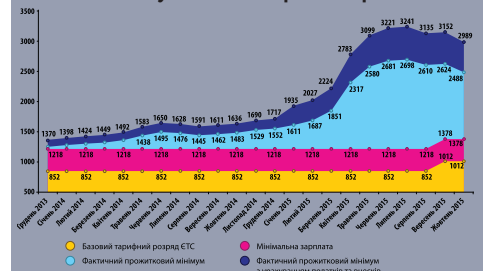
рівні прожиткового мінімуму для працездатних осіб: з 1 січня – 1378 грн, з 1 травня – 1450 грн, з 1 грудня – 1550 грн.

Профспілки вимушені констатувати, що пропозиція СПО об'єднань профспілок щодо встановлення з 1 січня 2016 року реальної мінімальної зарплати на рівні фактичного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб з урахуванням податків, обов'язкових платежів і внесків не врахована. Крім того, має місце тривала дискримінація щодо оплати праці в бюджетній сфері, адже розмір посадового окладу (тарифної ставки) працівника I тарифного розряду ЄТС на основі якого розраховується зарплата працівників бюджетної сфери) на 366 грн менше розміру мінімальної зарплати, а посадові оклади державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування нижчої та середньої ланки перебувають на рівні мінімальної зарплати,

як за просту, некваліфіковану працю. Як наслідок, середня зарплата в галу-

зях бюджетної сфери на 25–50% нижче середньої зарплати по економіці.

Динаміка базового тарифного розряду ЄТС, мінімальної заробітної плати, фактичного прожиткового мінімуму для працездатних осіб у 2013–2015 роках, грн

Середня заробітна плата в основних галузях бюджетної сфери та по економіці в цілому, грн

РЕАЛІЇ

ПОДАТКОВИЙ ТИСК НА ДОХОДИ ГРОМАДЯН

В Україні рівень оподаткування річного доходу фізичної особи в 17 разів вище, ніж у Японії, в 11 разів вище, ніж у Франції та в 10 разів вище, ніж у Німеччині, за даними ОЕСД, наведеними в звітній таблиці Central government personal income tax rates and thresholds.

Назва країни	Ставка податку на доходи фізичної особи	Межа сукупної суми за рік, починаючи з якої застосовується ставка
Франція	8,0%	9690,00 €
Німеччина	5,5%	8354,00 €
Греція	4,0%	25000,00 €
Італія	3,0%	15000,00 €
Японія	5,0%	1950000,00 JPY, або 14545,00 €
Україна	15,0%	20520,00 грн, або 837,00 €

Рівень податкового тиску на доходи громадян залежить від суми, що виведена з-під оподаткування у вигляді неоподаткованого мінімуму доходів громадян, – так звана універсальна знижка, що діє в багатьох країнах світу. Сутність неоподаткованого мінімуму полягає в тому, що з-під оподаткування виводиться частина доходів платника, призначена

задовольнити мінімальні життєві потреби людини. Його розмір не може бути нижчим від прожиткового мінімуму, що визнано і в Україні ЗУ «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» та «Про прожитковий мінімум». Але на сьогодні замість неоподаткованого мінімуму (право на отримання якого повинні мати всі без виключення громадяни України) діє податкова соціальна пільга, на яку має право лише окрема категорія громадян (щомісячна зарплата яких у 2015 році не перевищує 1710 грн, розмір її дорівнює 50% розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (у розрахунку на місяць), встановленого законом на 1 січня звітного податкового року). У 2015 році розмір податкової соціальної пільги становить 609 гривень. Профспілки наполягають, що неоподаткований мінімум, який є державною соціальною гарантією, – це не подарунок окремим категоріям населення, а право на неоподаткування частини доходу, який спрямовується на відтворення здатності людини до праці (певна собівартість праці).

Матеріали сторінки підготовлені департаментом захисту соціально-економічних прав апарату ФПУ

СФОРМОВАНО ПЛАН СПІЛЬНИХ ДІЙ

11 листопада профспілки провели публічне обговорення питання погашення зарплатних боргів та механізмів забезпечення своєчасної виплати зарплати.

ОБГОВОРЕННЯ

За результатами обговорення профспілки ініціювали додаткові заходи, зокрема: 1) направлено звернення Національній службі посередництва і примирення щодо інформування профспілкової сторони про:

- офіційну позицію НСПП і здійснені нею заходи в частині забезпечення виконання сторонами прийнятих рішень;
- рекомендації профспілковій стороні щодо можливих наступних дій у разі невиконання Урядом та роботодавцями вищезазначених рішень;
- організацію найближчим часом зустрічі сторін колективних трудових спорів з метою обговорення інформації про стан виконання рішень Трудового арбітражу та Примирної комісії;
- 2) СПО сторони роботодавців на національному рівні запропоновано поінформувати профспілку сторону про результати проведеного моніторингу стану зарплатної заборгованості, аналізу причин затримки виплати зарплати, пропозиції та вжиті заходи щодо їх усунення. У разі віднайдення спільних точок дотику в наших позиціях – об'єднати зусилля і підготувати консолідовані пропозиції, направивши їх Президенту України, Верховній Раді та Уряду;
- 3) направлено звернення до Мінсоцполітики з вимогою протягом 10 днів поінформувати СПО об'єднань профспілок щодо:
  - стану розробки законодавчих пропозицій щодо внесення змін до ЗУ «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати» з метою посилення захисту працівників у випадку затримки виплати зарплати та подання його до кінця 2015 року до Верховної Ради;
  - створення робочої групи з розробки законопроекту щодо задоволення грошових вимог найманих працівників у разі неплатоспроможності роботодавця шляхом створення гарантійної установи відповідно до домовленостей сторін;
  - дати проведення наступного засідання Комісії з питань погашення заборгованості із зарплати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соцвиплат, яке запропоновано розпочати з розгляду інформації про виконання раніше прийнятих рішень комісії;
  - 4) надано оперативну інформацію Уповноваженому ВРВ з прав людини за результатами профмоніторингу станом на 01.11.2015 щодо заборгованості із зарплати задля організації відповідних перевірок.

РОБОТА НА МІСЦЯХ

1. Включати до колективних договорів положення щодо письмового інформування профкому.
2. Передбачати в колективних умовах про узгодження з профкомом протягом 3 робочих днів термінів повернення заборгованої зарплати та одночасної виплати працівникові компенсації за кожен день затримки.
3. Вносити подання до Держпраці, місцевих органів виконавчої влади, територіальних органів прокуратури, вищих керівних органів підприємств-боржників.
4. Ініціювати вступ у колективний трудовий спір (конфлікт).
5. Організувати масові судові позови.

КОНСТИТУЦІЙНІ ПРАВА ПРАЦІВНИКІВ МАЮТЬ БУТИ ПОНОВЛЕНІ

Порушуючи гарантії та вимоги статті 43 Конституції і законів України, протягом усіх років незалежності в Україні не тільки не вирішується питання повернення затриманої зарплатної плати працівникам, а й навпаки, обсяг зарплатних боргів зростає та має тенденцію до масовості.

ОЦІНКА СИТУАЦІЇ

Зростання заборгованості із зарплати відбувається на тлі стрімкого знецінення трудових доходів та заощаджень, масштабної інфляції, небувалого підвищення цін та житлово-комунальних тарифів, девальвації гривні, що призводить до поширення масштабів і глибини бідності серед працюючих, невідтворення трудового потенціалу, фізичної та професійної деградації, зниження мотивації до праці, загострення конфліктів на підприємствах та в регіонах.

За даними Держстату України, сума заборгованості із зарплати від початку 2015 року зросла на 49,3% і станом на 01.11.2015 сягала 1970,8 млн грн (без урахування тимчасово окупованої території Автономної

ної Республіки Крим, м. Севастополя, Донецької та Луганської областей). При цьому 1383,4 млн грн, або 70,2% зарплатних боргів, припадали на економічно активні підприємства, з яких 247,6 млн грн, або 17,9%, борги державних підприємств.

Кількість працівників економічно активних підприємств, відносно яких порушено право на своєчасне одержання зарплатної плати, складало 190,8 тис. осіб.

З метою поновлення конституційного права працівників на своєчасне отримання зарплатної плати та недопущення подальшого зниження життєвого рівня населення профорганізації всіх рівнів вживають всіх можливих заходів, зокрема:

1) багаторазово вимагали від Президента України, Ради

національної безпеки та оборони, Уповноваженого ВРВ з прав людини, Уряду, центральних органів виконавчої влади та роботодавців вжити ефективних заходів задля забезпечення своєчасної оплати праці;

2) висували вимогу повернути працівникам зарплатні борги під час проведення численних акцій протесту та мітингів, нарад та громадських слухань;

3) за ініціативою профспілок зазначене питання двічі цьогоріч розглядалося Комітетом ВРВ з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (у лютому на засіданні та квітні – круглому столі «Шляхи розв'язання проблем щодо погашення заборгованості з виплати зарплатної плати»), де було вироблено рекомендації різним гілкам влади та соціальним партнерам щодо механізмів розв'язання проблеми несвоєчасної виплати зарплати;

4) надіслано відповідне подання до Міжнародної організації праці щодо невиконання Урядом ратифікованої Україною Конвенції МОП № 95 про захист зарплатної плати, яке, за інформацією Національного координатора МОП в Україні, планується розглянути на засіданні експертів МОП до кінця 2015 року;

5) з метою активізації дій профспілок на місцях фахівця-

ми ФПУ підготовлені та надіслані членським організаціям: – технологічна карта покровових дій всіх ланок профспілки в разі виникнення заборгованості із зарплати;

– методичні рекомендації щодо порядку вирішення колективних трудових спорів (конфліктів);

– зразок позовної заяви про стягнення заборгованості із зарплати та пам'ятка у вигляді Інформації про порядок стягнення заборгованості із зарплати;

6) ініційовано розгляд питання погашення заборгованості із зарплати на засіданнях органів державної та місцевої виконавчої влади, тристоронніх соціально-економічних рад, комісій з питань погашення заборгованості із зарплат, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат тощо;

7) проводяться навчальні семінари для профактивів та роз'яснювальна робота через засоби масової інформації;

8) сприяють організації та надають правову допомогу членам профспілок з подання позовних заяв до судів та вступу в колективні (індивідуальні) трудові спори (конфлікти).

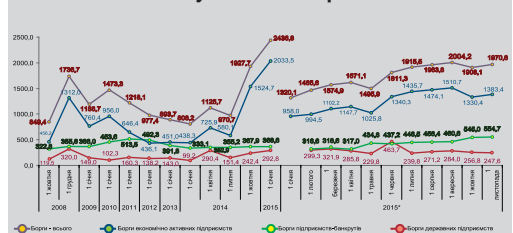
Враховуючи стрімке зростання зарплатної заборгованості, СПО об'єднань профспілок у квітні 2015 року вступив у національні колективні трудові спори (конфлікти) з Урядом і СПО сторони роботодавців на національному рівні.

ДУМКА ЕКСПЕРТА

Елла ЛІБАНОВА, директор Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України: «Зарплатні плати в Україні в нинішніх умовах мають хибний принцип нарахування і вимагають індексації не за показником інфляції, а з урахуванням підвищення цін на тарифи та продукти харчування».

Динаміка заборгованості з виплати зарплатної плати у 2008–2015 роках

* З 1 січня 2015 року дані наведені без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

СТАТИСТИКА

ПРОФСПІЛКОВИЙ МОНІТОРИНГ ПОГАШЕННЯ ЗАБОРГОВАНОСТІ

На виконання рішення Трудового арбітражу та завдяки активній позиції членських організацій запроваджено постійний моніторинг своєчасності виплати зарплати, результати якого щомісяця надаються СПО сторони роботодавців на національному рівні та Національній службі посередництва і примирення. За результатами оперативного профспілкового моніторингу, по-

гашення заборгованості із зарплати на підтверджених Трудовим арбітражем підприємствах станом на 01.11.2015 зафіксовано на: – 6 із 42 підприємств, що належать до сфери впливу СПО сторони роботодавців, – 9 з 25 комунальних підприємств; – 3 із 47 державних підприємств. Кількість поданих судових позовів щодо затримки виплати зарплати сягнула 4700, поруше-

но 18 колективних та індивідуальних трудових спорів. Водночас СПО сторони роботодавців кожного разу не надав інформації щодо реалізованих заходів з погашення зарплатної заборгованості, а НСПП не вживає заходів для виконання цих рішень. На порушення досягнутих домовленостей між сторонами соціального діалогу щодо ліквідації заборгованості із зарплати, центральні та місцеві органи

влади, роботодавці та власники підприємств надають лише формальні відповіді та пояснюють невиконання законодавства кризою в економіці, складною ситуацією на сході та скороченням ринків збуту.

Матеріали сторінки підготовлені департаментом захисту соціально-економічних прав апарату ФПУ

Святослав ПАВЛЮК, керівник київського офісу Асоціації «Енерго-ефективні міста України»: «Я не бачив обґрунтованих прогнозів, що саме чекатиме Україну щодо клімату впродовж кількох років. Україна таких прогнозів і планів дій не має. Маємо тільки припущення. І в разі продовження глобального потепління Україна швидше втратить, ніж здобуде».

Олександра КОВАЛЬЧУК, експерт Асоціації «Український клуб аграрного бізнесу» з питань сільськогосподарських ринків: «Наразі аграрії змінюють уподобання. Україна за останні кілька років має стабільно гарні показники врожайності, бо розташована в помірному кліматі. Але подальші зміни клімату змусять аграріїв переорієнтуватися. Якщо український клімат стане більш посушливим, це призведе до збитків».

УСІМ МИРОМ НА ПОРЯТУНОК ПЛАНЕТИ

Нарешті людство збагнуло, яку загрозу становить нашому спільному дому глобальне потепління. Делегації майже двохсот країн під час Конференції ООН із проблем глобальних змін клімату спрямовують свої зусилля на розв'язання цієї невідкладної проблеми. На порядку денному саміту – питання про ухвалення нового документа, який прийде на зміну Кіотському протоколу. З урахуванням політичних аспектів перемовини просуваються повільно, однак усі чекають бодай якогось компромісу. З-поміж усіх результатів саміту «Профспілкові вісті» цікавить позиція України в цьому питанні.

АБО ПАН, АБО ПРОПАВ

Учені давно занепокоєні підвищенням середньої температури на Землі, виникненням погодних аномалій, таненням льодовиків, зникненням коралових рифів та ключових видів рослин і тварин. На думку дослідників, усе це свідчить про глобальні зміни клімату. Багато хто вважає, що температура зростає через великі викиди вуглекислого газу – викопного палива, яке використовують в автомобілях та промисловості.

Деякі фахівці переконані, що ці викиди створюють так званий парниковий ефект, сповільнюючи віддачу тепла із Землі в космос. Через це зростають температурні показники. Зміні клімату може також сприяти масштабне вирубування лісів, адже дерева поглинають вуглекислий газ.

Якщо на процес глобального потепління не впливати хоча б скороченням викидів вуглекислого газу, то середня температура Землі зростатиме. Це однозначно призведе до непередбачуваних змін клімату й підви-

щення рівня Світового океану. Значній частині людства, яка мешкає на узбережжях та в низинах, загрожує велика небезпека, аж до повного зникнення.

Паризька конференція, на переконання експертів, – останній шанс досягти прогресу в питанні, яких саме заходів слід вжити, аби врятувати людство. Бо ця проблема із розряду локальних перейшла до царини глобальних. Наразі це найбільший виклик усьому людству.

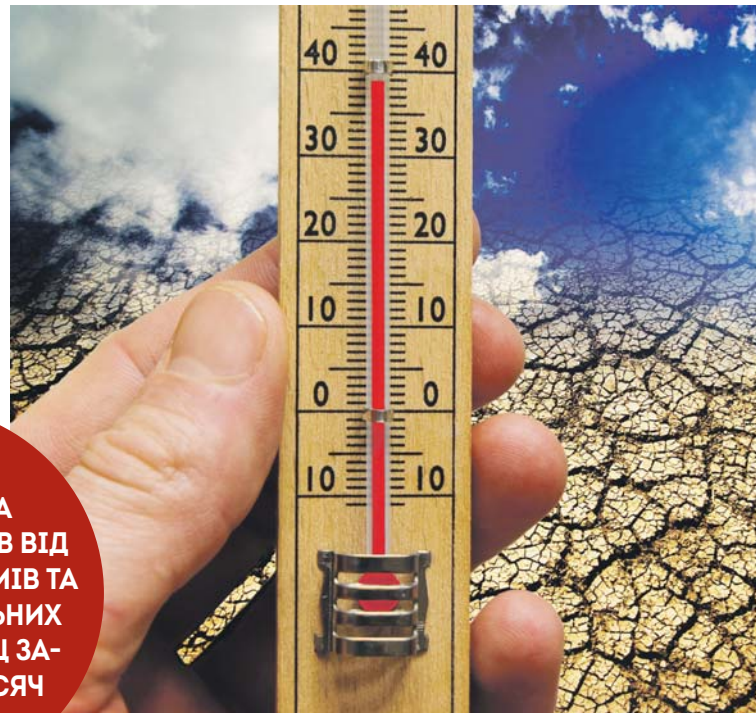
Чи вдасться учасникам конференції узгодити довгостроковий план дій, аби призупинити кліматичні зміни? До цього плану, кажуть аналітики, треба внести зобов'язання усіх без винятку країн скорочувати викиди парникових газів і адаптуватися до кліматичних змін. На реалізацію такого плану знадобляться чималі кошти. Тож дуже важливо, аби бідніші країни заручилися фінансовою підтримкою більш заможних.

Однак складається враження, що кожен з учасників саміту чекає, аби інші розкрили свої карти. Практично кожен має

ЗА ПІДРАХУНКАМИ ООН, ЗА ОСТАННІ 20 РОКІВ ВІД ПАВОДКІВ, ШТОРМІВ ТА ІНШИХ АНОМАЛЬНИХ ПОГОДНИХ ЯВИЩ ЗАГІНУЛО 606 ТИСЯЧ ЛЮДЕЙ.

причини відтермінувати на потім ухвалення рішень, які треба ухвалювати негайно. Бідні країни кивають на багатих, а в багатих – свої аргументи: якщо незможні країни не боротимуться за скорочення викидів вуглекислого газу, то їхні зусилля будуть попросту змарновані.

Логіка, за якої кожен спершу очікує на зусилля інших, надто небезпечна, наголошують міжнародні експерти. Вона може призвести до краху. Перемовини щодо клімату не зовсім традиційні. У них не буде ані переможців, ані переможених. Наслідки кліматичних змін зачеп-

лять усі держави світу. Засухи, паводки, підвищення рівня моря загрожує усім континентам, а отже, – усім народам на планеті. Тож плекаємо надію, що домовленості саміту в Парижі стануть єдиним можливим способом домовитись усім цивілізованим світом про збереження контролю над кліматом, а за великим рахунком – над нашим майбутнім. Бо вже зараз ми відчуваємо на собі наслідки кліматичних змін. І це, переконують учені, – лише початок.

КРИТИЧНА «ДВІЙКА»

Якщо середня температура атмосфери Землі підвищиться приблизно на два градуси порів-

няно з епохою до розвитку промисловості, то це може призвести до небезпечних і непередбачуваних кліматичних змін. Експерти стверджують, що ми вже на півшляху до цієї критичної точки.

Відповідно метою паризької конференції став цілеспрямований пошук способів, як скоротити викиди парникових газів і при цьому не ставити під загрозу подальше економічне зростання кожної із країн. Якщо на конференції буде підписано таку угоду, то вона стане найамбітнішою в історії людства.

Разом з тим усі розуміють, що гарних намірів недостатньо, аби досягти мети – обмежити глобальне потепління до двох

Янош ПАСТОР,
помічник Генерального секретаря ООН із проблем зміни клімату:
«Клімат уже змінюється. Цей процес не зупинити. Відтак у нашому розвитку ми повинні переорієнтуватися з огляду на ситуацію, переглянути економічні підходи і навчитися пристосовуватися до клімату, який істотно змінився».

Тетяна ТАРУТА,
радник міністра екології і природних ресурсів:
«На жаль, проблемі кліматичних змін не знайшлося місця в українській політиці. Справді, наша країна переживає складний період, але ж війна колись скінчиться. Тож Україні аж ніяк не можна лишатися осторонь планетарних проблем».

Майже на 1°C

ПІДВИЩИЛАСЯ
СЕРЕДНЯ ТЕМПЕРАТУРА
ПОВІТРЯ
НА ПЛАНЕТИ
З 1850 РОКУ.

На 30%

ЗРІС РІВЕНЬ
ВУГЛЕКИСЛОГО
ГАЗУ В АТМОСФЕРІ
ВІД ПОЧАТКУ
ПРОМИСЛОВОЇ
РЕВОЛЮЦІЇ.

ЗАМІСТЬ ПОТЕПЛІННЯ – ЛЬДОВИКОВИЙ ПЕРІОД?

Сенсаційну доповідь про майбутнє похолодання зробили вчені на конференції Королівського астрономічного товариства в Вельсі. Нові дані викликали нечуваний резонанс і неприйняття такої гіпотези. Адже більшість учених переконана у зворотному – планету чекає потепління через парниковий ефект. Хоча і тут думки вчених поділились: дехто вважає, що нинішнє потепління – частина природного циклу, тож провини людей у цьому немає.

Потепління і майбутнє похолодання вчені пов'язують із циклічною активністю Сонця. Японські та російські вчені стверджують, що вже в 2055-му на нашій планеті може наступити новий льодовиковий період, який, цілком можливо, триватиме кілька століть. Схожі сценарії озвучують учені й інших країн, які займаються спостереженнями за Сонцем. Сонячна активність, за результатами їхніх досліджень, буде значно знижуватись, що у поєднанні з іншими факторами може призвести до падіння температури світового океану. Зваживши деякі фактори, побачимо, що такі процеси вже розпочалися – небувалий сніг в Африці чи нечуваний мороз в Європі. Найбільші європейські міста три роки тому засипало снігом. Японські та російські вчені Венеції та Нідерландів. В окремих країнах припинилися заняття у школах. На смерть замерзли сотні людей. Це і стало причиною припущень учених про «малий» льодовиковий період.

Учені стверджують, що холоднішає почне вже з 2015 року. І через 40 років температура може знизитися до катастрофічних позначок. Площа крижаного покриву збільшуватиметься, а це, у свою чергу, призведе до ще більшого охолодження. Сучасна крига краще дзеркально відбиває одну одну та зведуть нанівець активність Сонця. На людство чекає 10 років лютих морозів. Температура повітря знизиться на 60%.

Утім, це лише одна з теорій того, яким може бути наше майбутнє в найближчі десятиліття. Але той факт, що клімат, так чи інакше, зміниться, причому кардинально, сьогодні не заперечує більшість учених. Тож не виключено, що нам доведеться жити в геть іншому світі.

чайних змін клімату, як то екстремальні погодні випадки, посухи, повені та інші природні катаклізми, що руйнують сталий спосіб життя людини», – попереджає пані Нагуда. На її переконання, єдиний шлях зупинити кліматичні негаразди – перейти всім миром на екологічно чисті технології.

Утримати підвищення середньої температури на планеті у межах двох градусів – цілком реально. Така принципова позиція багатьох учених світу. Більшість країн мають таку можливість і з технологічної, і з економічної точок зору. Треба лише інтенсивніше скорочувати шкідливі викиди в атмосферу й активніше інвестувати у відновлювальні джерела енергії. Іншого шляху немає, бо «з атмосферою не домовилися: два градуси – це два градуси». У цьому переконана Дженіфер Морган, котра очолює програму з клімату в міжнародній дослідній організації World Research Institute.

Ще ніколи викиди парникових газів не були такими масштабними, попереджають учені. Якщо тенденцію не вдасться змінити, мета залишитися нижче середнього порога потепління у два градуси стане ілюзорною. Відтак у 2100 році середній рівень глобального потепління може сягнути 3,5–4,7 градуса. Це, своєю чергою, призведе до повного танення арктичного полярного щита, а рівень моря підніметься не на один чи два метри, а на шість, а то й сім. На думку Франсуа Жемана, фахівця з міграції у навколишньому середовищі, «в Європі Голландія і Данія можуть майже повністю зникну-

ти, а в країнах Південної та Південно-Східної Азії ситуація набуде катастрофічних наслідків. Бангладеш повністю зникне зі світової мапи. І тоді постане питання про переселення її 160 мільйонів мешканців».

КОНТРОЛЬНА РОБОТА ДЛЯ УКРАЇНИ

Глобальне потепління змушує Україну переглянути підходи в аграрному секторі та в інших галузях економіки. Якщо не вдасться зупинити кліматичні зміни, українці можуть зіткнутися з небезпечними, непрогнозованими погодніми явищами, попереджають аналітики. Їм треба адаптуватися до нових умов. Протидіяти стихіям, пристосовуватися до аномальної погоди, модернізувати АПК. І це має бути завданням не окремих фахівців, а влади. Коли весь світ занепокоєний проблемами глобальних кліматичних змін, наша влада займає позицію стороннього спостерігача.

Нинішнього року український гідрометеоцентр зафіксував кілька температурних рекордів. Так, початок осені 2015 року виявився найтеплішим за останні сто років. 18 вересня градусники показали рекордну температуру – +29,2 градуса за Цельсієм.

Зміну клімату вже відчули вітчизняні аграрії. За рахунок сухого початку осені посів озимих культур загальмувався. Відтак на п'ятій частині посівів іще немає сходів. А це вже аномалія. Тож сільськогосподарські виробники вже зараз переймаються, як це по-

значиться на майбутньому врожаї. Швидше всього – негативно. Якщо озими доведеться пересівати, це вплине на вартість зерна, і на цей аспект одразу ж відреагує світовий ринок. Виходить замкнене коло.

Зрозуміло одне: аграрії змушені будуть змінювати свої впровадження, переходити на теплолюбні культури, аби не зазнавати збитків. Та поки що Україна навіть не бралася до відпрацювання сценаріїв адаптації до змін клімату. І не лише в агропромисловому комплексі. Глобальне потепління вплине і на житлово-комунальний сектор, і на теплоенергетику, і на інші сфери.

Якщо Євросоюз працює у кліматичній сфері за двома напрямками – протидії глобальному потеплінню та адаптації до майбутніх кліматичних змін, в Україні на державному рівні питання адаптації навіть не порушувалося. Країна поки що ані обґрунтованих прогнозів, ані об'єктивного плану дій не має. В уряді зауважують, що адаптація до нових погодних умов – це додаткові витрати. А в країні, яка відбиває атаки агресора, є справи нагальніші.

Однак глобальні зміни клімату створюють нові ризики і для окремих секторів економіки, і для пересічних українців, тобто для усього населення. Та через постійні і вкрай безсистемні реформи, що відбуваються у Міністерстві екології, там практично не лишилося фахівців із питань кліматичних змін. В Україні вони завжди були в дефіциті. Після ліквідації Державної агенції екологічних інвестицій питаннями адаптації до нових кліматичних викликів практично ніхто не переймається.

градусів. Мета людства – не допустити підвищення середньої температури на планеті більш ніж на два градуси Цельсія. Але вже тільки цього року, за даними Всесвітньої метеорологічної служби, яка є агентством ООН, підвищення середньосвітової температури сягне одного градуса Цельсія, тобто половину ліміту, який пропонує запровадити ООН.

Дослідниця лондонського Інституту вивчення міжнародного розвитку Сміта Нагуда закликає вчених усього світу викласти свої міркування, як зупинити критичну цифру у два градуси.

«Без досягнення цієї мети ми станемо свідками надзви-

ПРЕДСТАВНИЦТВО СТОРІН У КОЛДОГОВІРНИХ ПЕРЕГОВОРАХ

На нашому підприємстві розпочинаються переговори з укладення колективного договору. Профспілкова сторона має намір залучити до процесу переговорів експертів-юристів, а сторона роботодавця заперечує. Як регулюється це питання законодавством?

РОБОТА КОМІСІЙ

Відповідно до статті 10 Закону України «Про колективні договори і угоди» (Закон) сторони під час переговорів мають право отримувати консультації, проводити експертизи для вироблення необхідних рішень і пошуку компромісів. Такі консультації можуть надаватися відповідними спеціалістами (експертами), які беруть безпосередню участь у процесі переговорів на запрошення сторін. Статтею 12 Закону передбачаються гарантії та компенсації спеціалістам, запрошеним для участі в роботі комісії, зокрема, такі особи на період переговорів і підготовки проекту звільняються від основної роботи із збереженням середнього зарплатку та включенням цього часу до трудового стажу.

Всі витрати, пов'язані з участю у переговорах і підготовці проекту, компенсуються в порядку, передбаченому законодавством про працю, колективним договором, угодою.

Зазначені спеціалісти (експерти) також долучаються до вирішення суперечностей між сторонами в разі виникнення колективного трудового спору на підставі пункту б) статті 2 ЗУ «Про порядок вирішення колективних спорів (конфліктів)», який стосується укладення чи зміни колективного договору, угоди. Відповідно до статті 6 Закону забороняється будь-яке втручання, яке може обмежити законні права працівників та їх представників або заборонити їх здійснення, з боку роботодавців при укладенні та виконанні колективних договорів, угод. Статтею 17 Закону визначено відповідальність осіб, які представляють роботодавців, за порушення його статті 10 або незабезпечення роботи комісії з укладення колективного договору. Зокрема, на них накладається штраф до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а також вони несуть дисциплінарну відповідальність аж до звільнення з посади.

СОЦЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

НОВОРІЧНИЙ ПОДАРУНОК – ЗА РАХУНОК ПІДПРИЄМСТВА

Мій дочці 7 років, і на роботі мені відмовляють у наданні новорічного подарунку, мотивуючи це тим, що дитина вже велика, та її законодавством подарунки не передбачені. Чи правомірні такі дії?

сення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці» від 28 грудня 2014 року № 77-VIII з 1 січня 2015 року за рахунок Фонду соціального страхування здійснюється лише фінансування лікування в реабілітаційних відділеннях санаторно-курортних закладів.

Порядок видачі новорічних подарунків дітям працівників встановлюється в колективному договорі, який діє на підприємстві. Якщо такого договору немає, роботодавець або профорганізація, за чий рахунок придбаватимуться подарунки, має право встановити вік дітей, яким вони надаватимуться.

На сьогодні придбання дитячих новорічних подарунків (у тому числі фінансування оздоровлення дітей) має здійснюватися за рахунок коштів підприємств, установ та організацій, професійних спілок і фондів, добровільних внесків юридичних та фізичних осіб, інших джерел. Відповідно до ЗУ «Про впе-

ЧЛЕНСЬКІ ВНЕСКИ - В ПЕРШУ ЧЕРГУ!

ПЕРЕРАХУВАННЯ КОШТІВ

Яким чином задовольняються вимоги профспілкових організацій щодо стягнення заборгованості із сплати членських внесків з юридичних осіб, стосовно яких у господарському суді розглядається справа про банкрутство?

Питання перерахування членських профспілкових внесків є надзвичайно актуальною проблемою, оскільки саме від їх вчасного та повного надходження значною мірою залежить здатність профспілок виконувати свої статутні завдання.

Особливого значення набуває проблема стягнення членських внесків з юридичних осіб, щодо яких порушено справу про банкрутство, оскільки відповідно до положень Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (Закон) задоволення вимог кредиторів у такому випадку відбувається в порядку черговості. Крім того, поряд із введенням мораторію на задоволення грошових вимог кредиторів на рахунки боржника зазвичай накладається арешт.

Як свідчить судова практика, вимоги профспілкових організацій щодо стягнення заборгованості із сплати членських внесків з юри-

ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНОДАВСТВА, ПРОФСПІЛКОВІ ВНЕСКИ Є ЧАСТИНОЮ ЗАРПЛАТИ, А ВІДТАК, У МЕЖАХ РОЗГЛЯДУ В ГОСПОДАРЬКОМУ СУДІ СПРАВИ ПРО БАНКУРСТВО ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ ТАКІ ВИМОГИ МАЮТЬ ЗАДОВОЛЬНЯТИСЯ В ПЕРШУ ЧЕРГУ.

дичних осіб, відносно яких у господарському суді розглядається справа про банкрутство, зараховуються до четвертої або навіть шостої черги вимог кредиторів, для задоволення яких майна юридичної особи-банкрута зазвичай не вистачає.

А відповідно до статті 45 згаданого Закону вимоги, не задоволені за недостатністю майна, вважаються погашеними.

Таким чином, профспілкова організація недоотримує членські внески, а наймані працівники безповоротно втрачають частину своєї власності – зарплатної плати.

Зразковим прикладом успішного протистояння наведеній тенденції порушення законодавства про оплату праці та про професійні спілки є відстоювання своїх інтересів у Господарському суді Львівської області первинною профспілковою організацією Публічного

акціонерного товариства «Жидачівський целюлозно-паперовий комбінат». Ухвалою від 06.03.2015 по справі № 914/4160/14 суд задовольнив заяву вищевказаної профспілкової організації про визнання кредитором у справі та включив до першої черги вимог кредиторів заборгованість з перерахування членських профвнесків працівників. Суд дійшов висновку, що профспілкові внески є частиною зарплатної плати, а відтак, у межах розгляду в господарському суді справи про банкрутство юридичної особи такі вимоги мають задовольнятися в першу чергу. Крім того, на підставі поданого первинною профорганізацією клопотання суд ухвалою від 26.03.2015 скасував арешт на кошти, які перебувають на поточних рахунках боржника і призначені, зокрема, для виплати зарплати та профспілкових внесків при виплаті зарплати.

Рекомендуємо вивчити досвід роботи зазначеної первинної профорганізації з окресленого питання та наведені акти судової практики, скориставшись послугами Єдиного державного реєстру судових рішень.

ОФОРМЛЕННЯ ВІДНОСИН

СТРОКОВИЙ ТРУДОВИЙ ДОГОВІР

Що таке строковий трудовий договір, і як правильно оформити його з працівником, якого приймають на посаду жінки, що перебуває у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного (шестирічного) віку?

Відповідно до статті 23 Кодексу законів про працю України (КЗпП) трудовий договір може бути:

- 1) безстроковим, що укладається на невизначений строк;
- 2) на визначений строк, установлений за погодженням сторін;
- 3) таким, що укладається на час виконання певної роботи.

Строковий трудовий договір укладається у випадках, якщо трудові відносини не можуть бути встановлені на невизначений строк з ураху-

ванням характеру наступної роботи, або умов її виконання, або інтересів працівників та в інших випадках, передбачених законодавчими актами. Статтею 24 КЗпП передбачено, що укладення трудового договору оформляється наказом чи розпорядженням власника або уповноваженого ним органу про зарахування працівника на роботу. Частину 3 статті 179 КЗпП України та статтею 18 ЗУ «Про відпустки» встановлено, що за бажанням жінки її

надається відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку з виплатою за цей період допомоги відповідно до законодавства. На період відсутності такої жінки адміністрація підприємства може прийняти на роботу іншого працівника за строковим трудовим договором (ч. 2 ст. 23 КЗпП). У наказі про прийняття на роботу нового працівника має зазначатися строк, з якого починає діяти трудовий договір, і конкретне прізвище основного працівника, на посаду якого він приймається. При внесенні в установленому порядку записів до трудової книжки нового працівника посилаючи на прізвище основного працівника не здійснюється.

Матеріали сторінки підготовлені правовою та технічною інспекціями праці ФПУ

ПРАВО МОЛОДІ НА ГІДНЕ ЖИТТЯ, ОСВІТУ, МАЙБУТНЄ

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

**КАТЕРИНА БАРИШЕВА,
ГОЛОВА МОЛОДІЖНОЇ
РАДИ ФЕДЕРАЦІЇ
ПРОФСПІЛОК
УКРАЇНИ:**

«Останнім часом загострилося чимало молодіжних проблем, серед яких найголовнішими є низький рівень життя, відсутність попиту молодих спеціалістів на ринку праці й тотальне молодіжне безробіття, низький відсоток випускників навчальних закладів, які працевлаштовуються за спеціальністю, а також їх економічна та соціальна залежність від батьків; шлюбно-сімейні проблеми (високий рівень розлучень, сімейних конфліктів); низька народжуваність; відсутність стабільного матеріального забезпечення, можливостей для поліпшення житлових умов; поганий стан здоров'я й зростання рівня соціальних відхилень (злочинність, наркоманія, пияцтво та ін.); втрата ідеалів, соціальної перспективи, життєвого оптимізму. Кілька слів про те, що сьогодні відбувається у профспілковому середовищі очима молодих:

- процвітає безробіття;
- заробітна плата мізерна;
- Генеральну угоду – не укладено;
- діалог із владою – майже відсутній;
- Трудовий кодекс погіршує наші профспілкові позиції;
- конкуренти міцнішають, молодшають, стають більш переконливими і посилюють свої позиції на міжнародній арені.

Спостерігаючи за цим, молодь у профспілках відчуває себе непотрібною, адже й насправді невелика кількість всеукраїнських профспілок і територіальних профоб'єднань можуть похизуватися наявністю в апаратах, в радах, президіях представників молоді. Тому прогресивна частина суспільства часу не гає і починає самоорганізовуватися, створюючи громадські організації, МГО, входить до складу рад політичних сил, отримуючи доступ до можливостей, ресурсів та дістаючи змогу приймати рішення.

Хоча, я абсолютно впевнена, що саме ФПУ, саме така величезна, потужна структура, як ми, має сьогодні мобілізувати свої зусилля і вийти на якісно новий рівень свого розвитку.

Отже, ми маємо стати мобільними, швидкими, йти в ногу з часом, з прогресом! Більше спілкуватися – відстань не має бути перешкодою: відеоз'язок, скайп, Інтернет та ін. Профспілки мають опанувати ці рушійні сили технічного прогресу в найкоротші терміни. І помічниками у цьому питанні може бути саме молодь. Ми просто зобов'язані бути першими!

Серед областей України найбільший внесок у загальну чисельність молоді у профспілках роблять густонаселені промислові регіони – Дніпропетровщина, Харківщина, Київщина, Львівщина. Тому наступного року Молодіжній раді ФПУ обов'язково необхідно звернути увагу саме на ці регіони. До того ж ми – Молодіжна рада ФПУ – плануємо провести низку семінарів, спрямованих на самоусвідомлення молодою людиною власної відповідальності за своє життя, свої права, кар'єру і майбутнє в цілому».

Безумовно, сьогодні необхідно посилити профспілкову роботу в напрямі відстоювання прав молоді на гідне життя, освіту, майбутнє. Цим Молодіжна рада ФПУ за підтримки керівництва Федерації і планує займатися – якісно зміцнювати свої профорганізації через залучення справжніх фахівців до роботи; більш ефективно залучати молодих профспілкових лідерів до діяльності профспілок усіх рівнів, включати їх до складу виборних органів профспілок та у кадровий резерв; активно використовувати можливості ФПУ, її членських організацій задля вирішення проблем молоді на відповідних рівнях.

КАТАЛІЗАТОРИ ПОЗИТИВНИХ ЗМІН

**ВАСИЛЬ МОЙСЮК,
ГОЛОВА ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ХІМІЧНИХ ТА
НАФТОХІМІЧНИХ ГАЛУЗЕЙ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ:**

БЛОГ

«Враховуючи ситуацію, ЦР профспілки оперативно реагувала на стан хімічного виробництва, що набув критичного характеру. Спільно із Союзом хіміків вона неодноразово направляла звернення до Прем'єр-міністра та Президента України щодо загрози припинення діяльності підприємств із виробництва мінеральних добрив та зростання соціальної напруги в регіонах, в яких ці підприємства розташовані. Варто зазначити, що реакція Уряду в цьому випадку була позитивною. В результаті підприємства з виробництва азотних добрив збережено, а частина провідних підприємств галузі продовжує реалізацію інвестиційних проектів, які зорієнтовані насамперед на скорочення енергоспоживання та зниження собівартості виробництва продукції. Ці підприємства завдяки правильно обраному курсу, підтвердженному часом, та проведеною реконструкції та модернізації зберегли колективи й поступово нарощують обсяги виробництва. Разом із тим загрози щодо зупинки підприємств виникають постійно, тому ми із Союзом хіміків та керівниками підприємств продовжуємо працювати в цьому напрямі.

Керівництво ЦР докладало чимало зусиль щодо створення сприятливих умов для відновлення роботи вітчизняних нафтопереробних підприємств, потужності яких спроможні переробляти до 35 млн тонн нафти на рік. Однак сьогодні внутрішній ринок нафтопродуктів насичується за рахунок імпорту, частка якого давно перевищила допустиму межу і сягає 90 і більше відсотків, що загрожує безпеці держави. У цей скрутий для країни час не використовувати навіть ті потужності, які ще залишилися у робочому стані, неприпустимо. З огляду на те, що вирішення питання віднесено до компетенції Уряду, ми звернулися до Прем'єр-міністра та Президента України з проханням створити комісію за

участю відповідних державних органів, власників і керівників НПЗ, науковців, представників галузевої профспілки для розроблення державної Стратегії розвитку галузі. За дорученням Уряду профільне міністерство займається вирішенням цих проблем.

Для оперативного реагування на стан зайнятості працівників в умовах кризи ЦР профспілки постійно проводила моніторинг руху робочої сили у трудових колективах. У результаті наполегливої роботи профспілок значно зменшилася кількість працівників, які перебувають у відпустках з ініціативи адміністрації – з 28,8 тис. осіб у 2011 році до 7 тис.

VI з'їзд Профспілки працівників хімічних та нафтохімічних галузей промисловості України вирішив вважати спільним завданням профспілки недопущення падіння рівня життя своїх спілчан, збереження робочих місць, кадрового потенціалу, забезпечення зростання заробітної плати та безпечних умов праці, мінімальних гарантій, погашення заборгованості із виплати заробітної плати та недопущення порушення прав працівників, забезпечення сторонами переговорів у повному обсязі виконання галузевих угод та колективних договорів, посилення громадського контролю за виконанням трудового законодавства.

осіб у 2015-му. Майже вдвічі зменшилася кількість працівників, які працювали на умовах неповного робочого часу. Разом із тим вважати ситуацію задовільною не можна, адже й нині існує приховане безробіття, особливо в хімічній промисловості. З ініціативи ЦР профспілки з 1 січня 2012 року, через галузеві угоди, підвищено мінімальні гарантії оплати праці для працівників усіх галузей промисловості.

Зроблено чимало, але гострих проблем, що необхідно вирішувати, ще багато. Так, нестабільна ситуація в країні та перехід галузевих підприємств в АР Крим під юрисдикцію Російської Федерації, їх зупинка в зоні АТО призвели до значного скорочення працюючих. За п'ять років їх кількість зменшилась на 38,3 тис. осіб, переважно на підприємствах хімічної промисло-

вості. Незважаючи на стійку тенденцію останніх років до зростання заробітної плати, вона все ж залишається низькою. Усе ще актуальним та проблемним є питання повернення боргів із заробітної плати, які на 1 липня ц.р. становили 53,5 млн грн. Не досягнуто належного впливу профспілки на умови праці та її безпеку. Залишається високим рівень виробничого травматизму, потребує поліпшення стан умов та безпеки праці. Не вирішено проблем, пов'язаних із кадровим та фінансовим забезпеченням організацій профспілки. У більшості обласних організацій відсутні правові й технічні інспектори, інші спеціалісти, що звужує можливості надання необхідної допомоги членам профспілки.

Ми бачимо ці проблеми і робимо все, щоб їх мінімізувати та вирішити».

ПОЗИТИВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ЗА ОСТАННІ 5 РОКІВ

На 25%

зросла заробітна плата у працівників хімічних та нафтохімічних галузей промисловості України

3 28,8 до 7 тис.

осіб зменшилась кількість працівників, які перебувають у відпустках з ініціативи адміністрації

Майже у 2 рази

зменшилась кількість працівників, які працювали в умовах неповного робочого часу

ГОСТРІ ПРОБЛЕМИ, ЩО НЕОБХІДНО ВИРІШУВАТИ

53,5 млн грн

становили борги із заробітної плати станом на 1 липня ц.р.

На 38,3 тис.

осіб, переважно на підприємствах хімічної промисловості, зменшилась кількість працівників за останні п'ять років

ЧЕРГОВИЙ ФЕЙК ВІД ВЛАДИ

ОБІЦЯНКИ

Зрозуміло, що електронні петиції – це лише один із засобів привернути увагу чиновників і суспільства до конкретної проблеми. Ажде петиція, що набрала понад 25 тисяч голосів, не має бути залишена без уваги з боку влади і має приводити до виникнення певних політичних процесів. На ділі маємо ж – чергові відписки і відверте небажання влади шукати шляхи вирішення проблем, порушених в електронних зверненнях.

Для профспілок першою ластівкою щодо ефективності механізму взаємодії громадян із владою мала стати петиція щодо рейдерських атак на санаторій «Лермонтовський» із закликом до Президента України взяти це питання

під свій особистий контроль для унеможливлення знищення санаторію. У результаті Президент України визнав профспілковий санаторій державною власністю і доручив Міністерству юстиції розібратися з цією проблемою. Хоча, нагадаю, саме Мін'юст і відбирає рейдерським способом профспілкову власність. А що далі? На черзі – студентська петиція № 1450. Понад 25 тисяч студентів в Україні вважають, що стипендію треба підвищувати, що, до речі, прописано в законі, поданому Урядом, прийнятому Верховною Радою і підписаному Президентом України. Та коли йде мова про соціальні гарантії для громадян, представники влади чомусь завжди прикриваються війною.

НА ФІНІШІ

САНКУР ТА ОСВІТЯН ЧЕКАЄ «ЖИТТЯ ПО-НОВОМУ»?

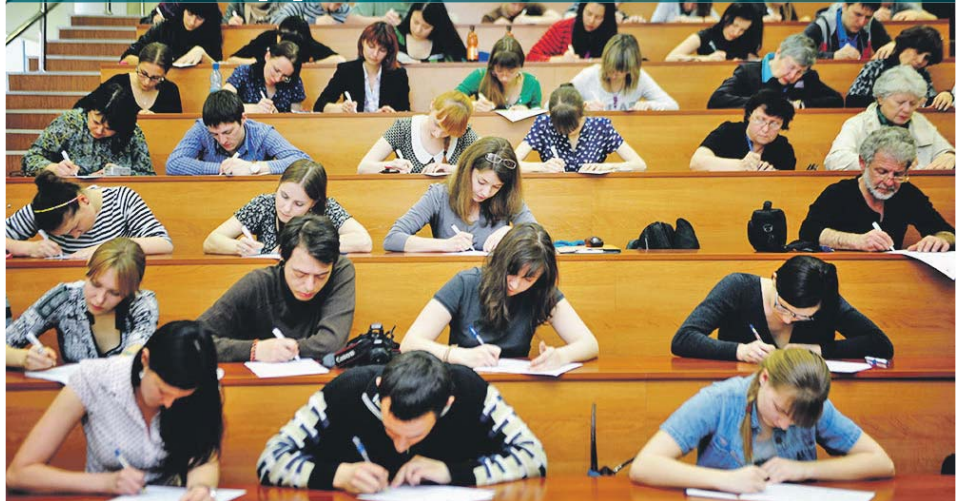

На фінішній прямій іще дві профспілкові петиції: петиція № 10961 «Відновлення санаторно-курортного лікування за рахунок коштів соціального страхування» і петиція № 12582 «Відновлення га-

рантії, передбачених ст. 57 Закону України «Про освіту» щодо розмірів середніх посадових окладів освітян». Понад 6,5 млн профспілчан і не тільки чекатимуть відповіді та дій гаранта на найболючіші питання суспільства.

P.S.: Відмова Президента – ще не привід здаватися. «Лермонтовці» підготували шини для захисту санаторію, який уже не перший рік намагаються прибрати до рук «слуги народу». Не стоять остеронь АТОшники і небайдухи одесити. Студенти активно обговорюють відмову Президента підвищити стипендії. Освітяни продовжують збирати підписи під своєю петицією. Та чи буде результат? Час покаже.

ЩОМІСЯЦЯ ДЕРЖАВА КРАДЕ У СТУДЕНТА 505 ГРИВЕНЬ

ШОК

Саме такою є різниця між прожитковим мінімумом із розрахунку на одну особу (1330 грн) і академічною стипендією студента вищого навчального закладу III-IV рівнів акредитації (825 грн).

демічної та соціальної стипендій для здобувачів освітніх ступенів вищої освіти не може бути меншим, ніж розмір прожиткового мінімуму з розрахунку на одну особу на місяць». Отже, керуючись українським законодавством, нинішня стипендія має становити 1330 грн.

Але реалії українського студента геть інші: **СТИПЕНДІЯ=825 грн + індексація**

ГАРАНТ НЕ ГАРАНТУЄ

Шукаючи справедливості, студентські профспілки звернулися до Президента України. Петиція за номером 1450 набула серед студентів популярності, й необхідні 25 тисяч електронних голосів були зібрані швидко.

Офіційну відповідь гаранта довго чекати не довелося: «Поділяючи стур-

бованість громадськості щодо порушеної проблеми, хочу зазначити, що у складні часи неоголошеної війни у цьому році нам вдалося зробити певні кроки щодо підвищення стипендій. Упевнений, що робота у цьому напрямі буде продовжена і у наступному році». Отже, студентство України отримало «НІ», яке викликало неабияке обурення і роздратованість у студентських колах.

НАПИСАНОГО СОКИРОЮ НЕ ВИРУБАЄШ

Минулого року норма щодо розміру академічної стипендії була прописана у п. 6 статті 62 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014. Дослівно це звучало так: «Розмір мінімальної ака-

“

ПЕТРО ПОРОШЕНКО, ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ:

«У складні часи неоголошеної війни у цьому році нам вдалося зробити певні кроки щодо підвищення стипендій. Упевнений, що робота у цьому напрямі буде продовжена і у наступному році».

НА ЗАМІТКУ

«СПРОЩЕНО» СИСТЕМУ ГОЛОСУВАННЯ

Банківська картка або ідентифікаційний код відтепер будуть єдиним підтвердженням під час реєстрації на офіційному сайті електронних петицій до Президента України www.petition.president.gov.ua.

Іще одна можливість достукатися до уряду через петиції набуває популярності. Кількість звернень на сайті зростає зі швидкістю світла. Громадяни України, сподіваючись на розв'язання нагальних проблем, припали до моніторів своїх комп'ютерів. Здавалося б, уряд має бути задово-

лений, адже основної мети досягнуто – у країні зменшилася кількість масових акцій протесту. Проте і тут маємо проблему – популярність деяких петицій зростає такими темпами, що за них голосують занадто швидко.

Програмісти Адміністрації Президента міркували шість діб. Стільки часу сайт був закритий на технічні роботи. Голосування та реєстрація виявилися неможливими. Тим часом час, відведений на голосування, танув. Та чи варто дивуватися з цього приводу?

Насамкінець хочу зауважити, що для реєстрації на офіційному сайті електронних петицій до Президента України ви повинні неодмінно мати під рукою ідентифікаційний код чи банківську картку. Такі обмеження для громадян України запровадили для забезпечення більш «прозорого» голосування.

НАЗРІВАЄ РЕВОЛЮЦІЯ

ПОЗИЦІЯ

30 листопада ц. р. у Міжнародному центрі культури і мистецтв профспілок «Жовтневий палац» відбулися Всеукраїнські збори голів первинних профспілкових організацій.

Молодь була представлена на поважному зібранні й навіть тримала слово біля мікрофона. Окрім низки питань, що сьогодні хвилюють кожного голову ППО незалежно від території, галузі, окремі проблеми, що мають місце у молодіжному середовищі.

Від імені понад 2 млн молодих спілчан на зборах виступила голова Молодіжної ради Федерації профспілок України Катерина Барішева, яка зробила наголос на тих викликах і питаннях, що турбують робітничу, студентську й учнівську молодь України.

Акценти було розставлено так:

- створення якісного профспілкового кадрового резерву та залучення молоді до відповідальної роботи, а головне – включення молодих профспілкових кадрів до складу виборних органів профспілок усіх рівнів;
- створення Програми підтримки молоді та студентів на національному рівні;
- модернізація профспілкового руху через використання прогресивних, новацийних, сучасних підходів до роботи, у тому числі за допомогою останніх комунікаційних технологій;
- посилення інформаційної роботи профспілок, зокрема шляхом застосування нових її форм;
- створення єдиної бази обліку членів профспілок і затвердження нового зразка профспілкового квитка.

Після зборів молодь провела власне зібрання, чітко регламентуючи солідарну позицію щодо недопущення прийняття законопроекту № 3474 від 13.11.2015 «Про внесення змін до Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (щодо діяльності студентських профспілок)» (реєстр. № 3474 від 13.11.2015) у запропонованій редакції. Зі сцени Жовтневого палацу про це доповідала Ольга Чабанюк – заступник голови Профспілки працівників освіти і науки України, голова ППО студентів та аспірантів Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана. «Студентські профспілкові організації можуть бути знищені. Вони не захищені на законодавчому рівні – відсутні норми щодо існування та функціонування студентських профспілок, у тому числі в ЗУ «Про вищу освіту» не представлені позиції профспілок, але чітко регламентовані позиції студентського самоврядування».

«На жаль, позиції, що пропонуються у законопроекті № 3474, не враховують цінностей, позицій профспілок. Законопроект не був погоджений із профспілковою стороною, а отже, є абсурдним та неприпустимим. Прийняття законопроекту в запропонованій редакції порушує норми міжнародного права, Конституції та законодавства України щодо автономії профспілок та їх захищеності від зовнішнього втручання, у тому числі з боку державних органів», – коментує голова Молодіжної ради Катерина Барішева.

Молодь висловила обурення тим, як сьогодні ставляться до студентських профспілкових організацій. Триває наступ з боку Міністерства освіти і науки України щодо їх ліквідації. Єдиними діями, на думку молоді, що здатні показати занепокоєння, – є протестні акції.

Отже, у разі якщо молодь ФПУ не буде почута Головою Верховної Ради, Комітетом ВР із питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, а також Міністерством освіти і науки України, куди були надіслані відповідні листи щодо неприпустимості прийняття законопроекту № 3474, а також наступу на студентські профспілки, молодь готова до нової студентської революції.

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Ольга ЧАБАНЮК, новообраний заступник голови Профспілки працівників освіти і науки України, голова ППО студентів та аспірантів КНЕУ ім. В. Гетьмана: «Студентські профспілкові організації можуть бути знищені. Вони не захищені на законодавчому рівні – відсутні норми щодо існування та функціонування студентських профспілок, у тому числі в ЗУ «Про вищу освіту» не представлені позиції профспілок, але чітко регламентовані позиції студентського самоврядування».

СОЦМЕРЕЖА

FACEBOOK-СПІЛЬНОТА МОЛОДИ ФПУ

Хочеш бути в курсі молодіжних новин Федерації профспілок України, першим дізнаватися про події, акції, новини, ініціативи чи гранти? Тоді запрошуємо тебе до нашої Facebook-спільноти.

Знайти нас легко. Достатньо ввести в пошуковому вікні «Молодь Федерації профспілок України», натиснути «Подобається» і ти – з нами. Лайкай новини, ділись ними зі своїми друзями, коментуй та долучайся до діяльності Молодіжної ради ФПУ.

КОНФЕРЕНЦІЯ

ОРГАНІЗАЦІЯ МОЛОДИХ ПРАЦІВНИКІВ

У листопаді ц. р. в Афінах проходила IV Молодіжна конференція Всеєвропейської регіональної ради Міжнародної конфедерації профспілок (ВЕРС-МКП), присвячена організації профспілок молодих працівників.

Новообрана голова Молодіжної ради Федерації профспілок України Катерина Барішева взяла участь у заході та презентувала роботу молодіжного крила ФПУ. Конференція збрала 30 представників профспілкових федерацій та конфедерацій Азербайджану, Бельгії, Білорусії, Греції, Грузії, Італії, Казахстану, Молдавії, Польщі, Росії, Туреччини, України, Угорщини, Хорватії, Чехії та ін., які обмінялися досвідом організаційної роботи та яскравими і дієвими практиками залучення молоді до профспілок.

ЮРИДИЧНО ОСВІЧЕНА МОЛОДЬ – НА ВАРТІ ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ

8 грудня Правова та технічна інспекція праці Федерації профспілок України спільно з Молодіжною радою ФПУ провела тренінг «Ефективні практики захисту трудових прав».

ТРЕНІНГ

Захід відбувся у залі «Укрпрофоздоровниця» і насамперед був орієнтований на молодих юнаків та дівчат, які вступають у трудові відносини. Але корисним було і поспання досвіду тих молодих людей, які вже стикнулися з несправедливістю роботодавців. Як зазначила у своєму вступному слові головний тренер Ірина Сидоряк, на жаль, сьогодні працівники не завжди готові обстоювати свої права та виборювати інтереси.

Профспілки ставлять перед собою завдання ознайомити працівників з їхніми правами й організувати свою роботу в первинках так, щоб у роботодавця навіть не виникало думки про те, щоб порушити права працівників на підприємстві. Адже основна мета діяльності профспілок – захист трудових прав.

Молодіжна рада дуже вдячна Правовій і технічній інспекції праці ФПУ за надану можливість безпосередньо попрацювати з кваліфікованими юристами, обговорити наболілі питання, обмінятися міркуваннями, як діяти у конкретних ситуаціях, у яких можуть опинитися молоді люди. Приміром, у групах розроблялися стратегії, як поводитися молодій людині, якій пропонують безоплатне стажування чи випробувальний термін без укладання трудового договору, або ж забороняють вступити у профспілку, пропонують укласти замість трудового договору цивільно-правову угоду та ін.

Крім того, учасники дізналися про можливість звертатися з правовими питаннями за телефонами гарячої лінії ФПУ: (044) 528-70-61; (044) 528-70-67; (044) 528-70-75.

Згідно з результатами анкетування, яке провели організатори від Молодіжної ради ФПУ, 100 відсотків учасників визнали тренінг змістовним, цікавим і таким, що покращив практичні навички, які стануть їм у пригоді під час роботи у своїй профспілковій організації. Також учасники визначили комфортність і доступність тренерів під час навчання, легку подачу інформації та повагу до думки кожного.

Мабуть, саме тому в запропонованих анкетах хлопці й дівчата висловлювали пропозиції провести тренінги або семінари з правової тематики. Особливо цікавими для учасників виявилися такі теми, як працевлаштування на перше робоче місце, навички висвітлення перед потенційними членами профспілки переваг профспілки порівняно з іншими формами організації молодих людей (зокрема, студентів), основи знань з охорони праці, організація тощо.

Докладніше теми майбутніх семінарів і тренінгів обговорюватимуться на сторінці Молодіжної ради у Facebook.

Організатори тренінгу оголосили про домовленість проведення наступних спільних заходів щодо підвищення правової грамотності молоді в подоланні викликів сьогодення. 2016 рік обіцяє бути насиченим на освітні проекти для профспілкової молоді.

Закликаємо вас, шановні спілчани, приєднуватися до ініціатив Молодіжної ради ФПУ та разом будувати майбутнє профспілок України.

КУЛЬТУРА

ЗАВЖДИ З ЛЮДЬМИ ТА ДЛЯ ЛЮДЕЙ

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРА!

У грудні цього року виповнюється 80 років із дня народження Миколи Івановича Бабченка, який 50 років був незмінним головою Дніпропетровського обкому профспілки працівників житлово-комунального господарства, людини надзвичайно цікавої долі, що присвятила своє життя благородній справі – служінню людям праці.

Активна життєва позиція Миколи Івановича, прагнення завжди прийти на допомогу товаришам не залишилися непоміченими, і в 1960 році молодого активіста Дніпропетровського металомеханічного заводу, на якому він розпочав свою трудову діяльність, було обрано головою профкому, де згодом проявилися неабиякі організаційні здібності Миколи Івановича.

У 1964 році Микола Бабченко став головою Дніпропетровської обласної організації профспілки. З перших кроків своєї роботи, дотримуючись принципу «ждоного дня без конкретної справи», з його ініціатиивою регулярно проводилися школи з вивчення передового виробничого досвіду. Значну увагу Микола Іванович приділяв питанням охорони праці та покращенню виробничого побуту, зниженню травматизму працівників.

За його каденції та під його безпосереднім керівництвом було збудовано три санаторії-профілакторії на 380 місць, 7 дитячих оздоровчих таборів, чотири з яких перебуває на балансі обкому профспілки. Щороку в дитячих оздоровничках відпочиває понад 5 тис. дітей та підлітків. Разом з обласним управлінням ЖКГ, керівниками підприємств з ініціатиивою Миколи Івановича були збудовані база відпочинку «Стандарт» на Азовському морі, на довільних засадах – пансіонат «Лазурь» у Севастополі, санаторій-профілакторій «Лісовий», на базі якого було створено обласний галузевий Центр діагностики, диспансеризації та профілактичного лікування, укомплектований найкращим сучасним медичним обладнанням та апаратурою.

У 1989 році Миколу Івановича було обрано депутатом Верховної Ради СРСР, де він до 1991 року очолював підкомітет із питань законодавства та правопорядку.

За його участі було ухвалено рішення про скорочення на п'ять років віку для призначення пенсії водіям трамваїв і тролейбусів. Микола Іванович ніколи не втрачав зв'язок з профспілкою, сприяв роботі підприємств і профорганізацій із виробничих, економічних, фінансових та соціальних питань, зробив багато корисного для поліпшення житлово-побутових умов виборців, сприяв будівництву магістральних газопроводів та газифікації житлового фонду обласного центру. Микола Іванович багато років був членом ФПУ, ЦК галузевої профспілки та його Президія, Дніпропетровської облорганізації профспілок, обласної тристоронньої соціально-економічної ради.

За багаторічну сумлінну та самовіддану працю Миколу Бабченка відзначено державними та профспілковими нагородами. Наразі Микола Іванович перебуває на заслуженому відпочинку. Але серце і душа цієї прекрасної та неспокоїної людини завжди з профспілкою, з простими людьми, продовжує жити профспілковим життям. З повагою

Олексій РОМАНЮК,

голова ЦК Профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення України

Віталій ДУБІЛЬ,

голова Дніпропетровського обласного об'єднання профспілок

Вітаючи шановного Миколи Івановича з ювілеєм, Президія ЦК профспілки, усі колеги – профспілківці та господарники бажують йому багато щасливих років життя при міцному здоров'ї та в достатку, а також мирного неба та невичерпної енергії.

ЗАКАРПАТСЬКА «ВЕСЕЛКА» – ДРУГА НА МІЖНАРОДНОМУ ФЕСТИВАЛІ

ЗНАЙ НАШИХ!

Зразковий дитячий ансамбль танцю «Веселка» Закарпатського обласного Будинку культури профспілок (директор Ганна Табакович) успішно виступив на III Міжнародному фестивалі-конкурсі хореографічних колективів «Самоцвіти», що тривав у Львові. Організатором конкурсу виступило громадське об'єднання ART ANTRE CENTRE за підтримки Львівського обласного відділення Національної хореографічної спілки. Вісімнадцять чотирьох хореографічних колективів з Польщі, Македонії, Болгарії, Латвії та України – здебільшого відомі й титуловані – змагалися за звання найкращих.

В умовах неабиякої конкуренції закарпатський хореографічний ансамбль «Веселка», незмінним керівником і балетмейстером якого є заслужений працівник культури України Людмила Петрецька, здобув звання лауреата і посів почесне друге місце. Наші маленькі конкурсантки (діти віком 9-11 років) вдруге брали участь у міжнародних конкурсах, і ця перемога додала їм нового творчого натхнення.

Юні танцюристи із Закарпаття також мали чудову культурну програму, яка передбачала чотиригодинну екскурсію Львовом, дискотеку в «Метро-клубі» та інші цікаві заходи.

Сергій БАРАНЧИКОВ,

завідувач відділу організаційно-гуманітарної роботи Закарпатської облпрофради

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», бульвар Дружби народів, 5, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

Вітаємо Переноскіну Валентину з м. Запоріжжя, яка правильно розгадала сканворд у №48.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Відповідей на сканворд, надрукованих у № 48

О	С	В	П	Л	У	Г	Л	А	С	І
А	А	Д	Л	Р	Л	У	У	У		
О	З	В	І	І	О	Л	О	С	В	
О	Р	Л	Л	О	Л	М	О	Л	О	
П	І	В	І	С	А	М	І	П	І	
В	І	В	І	С	І	В	І	С	І	
О	П	О	Р	І	В	І	С	І	В	
О	В	І	Д	Л	О	С	В	І		
О	В	І	Д	Л	О	С	В	І		
Х	В	І	Д	Л	О	С	В	І		
Х	В	І	Д	Л	О	С	В	І		
Х	В	І	Д	Л	О	С	В	І		
Х	В	І	Д	Л	О	С	В	І		

Правила відповідей – мерилан.

Королівський...	Як мислити...	Вірний полес...	Щити...	Тонкий...	Бережливий...	Батан...	Холодок...	Вий...
6	1							
Тур...		4						
Формат...	Минер...			Анато...				
Арх...	До дани...			Хот...				
2	Дир...							
Оста...	Три...							
Хижа...	Планет...							
Насін...	Правосл...							
2	Куди...							
Що таке...	Суп...							
1								

Розгадали сканворд правильно. Кожен розгадувач отримує копію газети «Профспілкові вісті» за період з листопада по березень наступного року. Решта переможців конкурсу отримують грошову винагороду і сувенірні подарунки.

Повернення у великий спорт капітан жіночої біатлонної збірної Олена Підгрушна відсвяткувала двома бронзовими медалями, які привезла з шведського Остерсунда.

Фото: komitet.net.ua

ВАЖКОАТЛЕТИ РОЗПОДІЛИЛИ ЛІЦЕНЗІЇ НА ОЛІМПІАДУ

ВАЖКА АТЛЕТИКА

За результатами двох ліцензійних чемпіонатів світу важкоатлети розподілили путівки на головну спортивну подію наступного року – Олімпійські ігри, які прийматиме бразильський Ріо-де-Жанейро. Відповідно до обрання Міжнародної федерації важкої атлетики, чоловіча збірна України буде представлена на головних спортивних стартах чотириріччя чотирма спортсменами (з шести можливих), жіночої команди до максимальної кількості (чотирьох) не вистачило одного бала, тож підкорятимуть важкоатлетичний поміст у Ріо будуть три наші співвітчизниці.

Володимир ПОЛІТАЄВ,
спеціально для «ПВ»

Остаточний розподіл ліцензій на Ігри-2016 відбувся після підбиття підсумків чемпіонату світу з важкої атлетики серед чоловіків і жінок, який наприкінці листопада прийняв американський Х'юстон. Зважаючи на додаткову цінність вдалих виступів, змагання відвідала рекордна кількість учасників – 748 важкоатлетів із 105 країн світу.

Україну в Техасі представляли Богдан Токар (вагова категорія до 62 кг), Олександр Пелешенко (85 кг), Дмитро Чумак (94 кг), Володимир Гоца (94 кг), Костянтин Рева (105 кг), Роман Зайцев (105 кг), Олег Прошак (понад 105 кг), Ігор Шимечко (понад 105 кг); у жінок на поміст вийшли Яна Дяченко (48 кг), Юлія Паратова (53 кг), Вероніка Івасюк (58 кг), Юлія Каліна (63 кг), Марія Хлян (69 кг), Ганна Козенко (75 кг) та Анастасія Лисенко (понад 75 кг).

На жаль, зійти на подіум не вдалося жодному нашому співвітчизникові. Четвертими, за крок до заповітних медалей, фінішували Олександр Пелешенко та Юлія Каліна. До десятки найсильніших важкоатлетів світу ввійшли Дмитро Чумак (став шостим), Роман Зайцев (сьомий) та Юлія Паратова (восьма).

Однак, зважаючи на результати попередніх виступів, наші майстри штанги на Олімпіаді в Бразилії будуть представлені все ж гідно – чотирма чоловіками і трьома жінками. Нагадаємо, що цьогоріч українські важкоатлети, окрім чемпіонату світу в Х'юстоні, завоювали медалі на всіх міжнародних стартах: на чемпіонаті Європи серед дорослих у Грузії жіноча збірна України взагалі стала найкращою на континенті, чоловіча збірна була першою на чемпіонаті Європи-2015 серед юніорів у Литві. А згідно з рейтингом Європейської федерації важкої атлетики, 2015 року Україна ввійшла до п'ятірки кращих в Європі, посівши високу четверту сходинку.

БРОНЗОВИЙ ДУБЛЬ ПІДГРУШНОЇ В ОСТЕРСУНДІ

Повернення у великий спорт капітан жіночої біатлонної збірної Олена Підгрушна відсвяткувала двома бронзовими медалями, які здобула в індивідуальному заліку на першому етапі розіграшу Кубка світу цього сезону в шведському Остерсунді.

Володимир ПОЛІТАЄВ,
спеціально для «ПВ»

Результати олімпійської чемпіонки в жіночій естафеті Ігор-2014 під час передсезонної підготовки і перших командних стартів не надто вражали, але вийшовши на старт індивідуальних гонок, Олена одразу розставила всі крапки над «і». Гостре око в першій же індивідуальній

гонці, коли вона не припустилася жодного промаху на чотирьох вогневих рубежах, дозволило українці сміливо претендувати на місце на подіумі. Й Олена домоглася свого, пропустивши на фініші поперед себе лише італійку Дороттею Вірер (відстрілялась теж на відмінно) і французьку Марі-Дорен Абер (двічі схибила).

Ну а продовжила майстер-клас Підгрушна в спринтерському забігу. Цього разу відстрілялася без помилок лідеру нашої збірної не вдалося (один промах), натомість швидкість вона продемонструвала просто відмінну. Відтак фінішувала знову третьою, випередивши українку чешку Габрієла Соукалової та італійку Федеріку Санфіліппо, які залишили стрільбище «чистими».

У загальному заліку Кубка світу Олена Підгрушна піднялася на друге місце і поступається Габрієлі Соукалової лише чотирма очками.

СПОРТСМЕНИ «НОВАТОРА» ВИЗНАЧИЛИ КРАЩИХ

Другий тур заводської спартакіади працівників ДП «Новатор» м. Хмельницького, присвячений 50-річчю трудової діяльності підприємства та створення профспілкової організації, пройшов під девізом «За командний дух і здоровий спосіб життя». Змагання з шести видів спорту зібрали близько 250 учасників і тривали з 16 листопада по 2 грудня на базі спортивно-оздоровчого комплексу підприємства.

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА

Валерій МАРЦЕНЮК,
спеціально для «ПВ»

На урочистому відкритті до команд після виконання Гімну України з напутніми словами звернулися директор підприємства Анатолій Вдовиченко, голова профспілкової організації Олександр Рижанський та директор спортивного комплексу Іван Гуцалюк (він же і головний суддя спартакіади). Вони привітали присутніх з початком змагань і побажали успіхів у спортивній боротьбі. До слова, «Новатор» славиться своїми спортивними досягненнями, а діяльність щодо формування здорового способу життя є пріоритетним напрямом у роботі профспілкового комітету й адміністрації підприємства. Організацію спартакіади та її фінансування взяв на себе профспілковий комітет.

Команди трудових колективів підприємства визначали кращих у шести видах спорту: міні-футболі (10 команд), волейболі (6 команд), настільному тенісі (60 учасників), шахах (35 учасників), армрестлінгу (25 учасників) і гирьовому

спорту (20 учасників). Варто відзначити постійно зростаючу кількість учасників спартакіади, оскільки на підприємстві приходиться працювати все більше молоді. У змаганнях взяли участь загалом близько 250 працівників різного віку від 20 до 65 років. У перспективі планується до програми спартакіади внести й інші популярні види спорту, такі як баскетбол, кульова стрільба.

А цьогоріч у міні-футболі продовжилась переможна традиція – кращою знову стала команда цеху № 012. Найсильнішими у волейболі виявилися представники цеху № 012 Євген Оніщук, в армрестлінгу тріумфував учасник команди адміністрації Денис Кадинський, у гирьовому спорті не було рівних учаснику команди технічного управління Олександрові Новіку, найкращим шахістом став учасник команди адміністрації Володимир Іванов.

За результатами всіх виступів було підбито підсумки, й перше загальнокомандне місце виборола команда цеху № 012, другими стали представники технічного управління, третім фінішував колектив адміністрації підприємства. Завершився захід спортивним святом, під час якого Анатолій Вдовиченко й Олександр Рижанський вручили кращим командам та спортсменам медалі, грамоти, кубки, дипломи й грошові винагороди.

Кирило ЛАТИШЕВ

ГОЛОВНА ЯЛИНКА СТОЛИЦІ

УВАГА! ПЕРЕДПЛАТА

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ НА 2016 РІК!

Вартість передплати на 2016 рік становить:

- газета «Профспілкові вісті» – **173,64 грн** (передплатний індекс – 22152);
- журнал «Бібліотека голови профспілкового комітету» – **72,60 грн** (передплатний індекс – 22909).

УВАГА! КОНКУРС

ОРГАНІЗУЙ ПЕРЕДПЛАТУ ПРОФСПІЛКОВОЇ ПРЕСИ НА 2016 РІК!

Підприємство «Профінформ» ФПУ оголошує конкурс на кращу організацію передплати газети «Профспілкові вісті» на 2016 рік. Конкурс проводиться серед територіальних профоб'єднань. Мета конкурсу – стимулювати активність територіальних профоб'єднань щодо проведення річної передплати газети «Профспілкові вісті» на 2016 рік. Переможці конкурсу визначатимуться відповідно до даних ДП «Преса» (форма звітності СП-18) про передплату на газету «Профспілкові вісті» на 2016 рік станом на 25 січня 2016 року. Для переможців встановлено три премії: перша – **3000 грн**; друга – **2000 грн**; третя – **1000 грн**.

P. S. Переможцем конкурсу «Передплата-2015» стала Закарпатська облпрофрада.

